

STAN HIGIENICZNO-SANITARNY POWIATU IŁAWSKIEGO ZA ROK 2023

Szanowni Państwo,

przedkładam Państwu coroczną ocenę stanu sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej w powiecie iławskim w 2023 r.

Jak co roku podejmowane działania skierowane były na poprawę zdrowia publicznego, w tym zapobieganie chorobom, usuwanie źródeł zagrożeń dla zdrowia fizycznego i psychicznego. Monitorowano jakość wody do spożycia, sprawowano nadzór nad warunkami zdrowotnymi żywności i żywienia, higieny pracy w zakładach pracy, higieny procesów nauczania i wychowania, higieny wypoczynku i rekreacji, oceniano warunki higieniczno-sanitarne, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których udzielane są świadczenia zdrowotne. Prowadzono działalność przeciwepidemiczną wynikającą z zagrożeń zdrowotnych, takich jak choroby zakaźne.

W naszej działalności bardzo ważna jest również edukacja zdrowotna prowadzona przez pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Iławie.

Realizując zasadę pełnego dostępu opinii publicznej do informacji dotyczącej bezpieczeństwa sanitarnego, pełny tekst raportu mogą Państwo znaleźć na stronie internetowej PSSE w Iławie (<https://www.gov.pl/web/psse-ilawa>).

Z wyrazami szacunku,

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny w Iławie
mgr Maciej Mikołajczyk

Spis treści

HIGIENA KOMUNALNA.....	4
HIGIENA PRACY.....	17
BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA.....	33
HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY.....	45
EPIDEMIOLOGIA.....	49
ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY.....	62
PROMOCJA ZDROWIA I OŚWIATA ZDROWOTNA.....	65
LABORATORIUM BADAŃ ŚRODOWISKOWYCH I EPIDEMIOLOGICZNO- KLINICZNYCH.....	78
DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNO-REPRESYJNA PSSE W IŁAWIE ZA ROK 2023.....	80
WNIOSKI	81

HIGIENA KOMUNALNA

ZADANIA HIGIENY KOMUNALNEJ

Sekcja Higieny Komunalnej zajmuje się nadzorowaniem przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, dotyczące higieny środowiska, w tym wody i innych elementów środowiska.

Zadania te Sekcja realizuje poprzez:

- nadzór sanitarny nad jakością wody do spożycia, w tym prowadzenie monitoringu jakości wody oraz nadzór nad urządzeniami do jej produkcji,
- nadzór sanitarny nad jakością wody w basenach kąpielowych, krytych pływalniach oraz nad przestrzeganiem wymagań higienicznych i zdrowotnych w tych obiektach,
- nadzór nad jakością wody w kąpieliskach i miejscach wykorzystywanych do kąpieli oraz nad przestrzeganiem wymagań higienicznych i zdrowotnych na ich terenie,
- nadzór nad przestrzeganiem wymagań higienicznych i zdrowotnych w obiektach użyteczności publicznej,
- opiniowanie regulaminów utrzymania czystości i porządku na terenie gmin,
- wydawanie opinii dotyczących imprez masowych,
- wydawanie decyzji na ekshumację i udział w ich przeprowadzaniu,
- wydawanie zezwoleń na przewóz zwłok i na sprowadzenie zwłok z zagranicy,
- wydawanie decyzji zatwierdzających laboratoria zewnętrzne do prowadzenia badań wody,
- sporządzanie raportów, komunikatów i ocen w związku ze sprawowanym nadzorem,
- analizę i interpretację otrzymanych wyników badań,
- opracowywanie decyzji i postanowień w zakresie wynikającym z odpowiednich przepisów.

OCENA JAKOŚĆ WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA

Jakość wody przeznaczanej do spożycia powinna odpowiadać wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczanej do spożycia przez ludzi (Dz. U., poz. 2294). Badania pobranych próbek wody do spożycia przez ludzi wykonują laboratoria Państwowej Inspekcji Sanitarnej lub inne laboratoria o udokumentowanym systemie jakości badań zatwierdzonym przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, stosownie do ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczanej do spożycia przez ludzi, woda jest w pełni bezpieczna dla zdrowia jeśli spełnia określone w nim wymagania. Przekroczenie parametrów określonych w rozporządzeniu wymaga każdorazowo dokonania oceny zagrożeń i oszacowania ryzyka wystąpienia potencjalnych zdarzeń niebezpiecznych dla zdrowia konsumentów oraz określenia przydatności wody do spożycia. Ocena jakości wody jest sporządzana osobno dla każdego wodociągu.

Zaopatrzenie w wodę

Ujęcia wody do picia na terenie powiatu iławskiego oparte są na wodach podziemnych. Ujmowana woda jest poddawana procesowi uzdatniania poprzez proces filtracji, który odbywa się w tzw. stacjach uzdatniania wody. Pozyskiwane wody podziemne bogate w substancje mineralne, zwłaszcza w związki żelaza, manganu, amoniaku, sporadycznie w siarkowodór wymagają uzdatniania przy zastosowaniu nowoczesnych urządzeń uzdatniających. Chlorowanie stosuje się jedynie awaryjnie w przypadku wtórnego zanieczyszczenia bakteryjnego i profilaktycznie po wykonaniu robót hydraulicznych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny (PPIS) w Iławie w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę (ujmowania, dostarczania i uzdatniania wody) nadzorem obejmuje: 7 producentów wody działających w formie przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych oraz 9 podmiotów dostarczających lub wykorzystujących wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia w ramach działalności gospodarczej lub w budynkach użyteczności publicznej, budynkach zamieszkania zbiorowego lub w podmiotach działających na rynku spożywczym, wykorzystujących wodę.

W ramach bieżącego nadzoru nad jakością wody przeznaczanej do spożycia w 2023 roku skontrolowano **38 urzędzeń wodociągowych**, w których przeprowadzono **121 kontroli** i pobrano **213 próbek wody**.

Wyniki badań jakości wody uzyskiwane były w ramach:

- kontroli jakości wewnętrznej wody, prowadzonej przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne,
- kontroli jakości wewnętrznej wody, prowadzonej przez podmioty wykorzystujące wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia,
- prowadzonego przez PPIS w Iławie nadzoru nad jakością wody.

W **2023** roku z wody wodociągowej korzystało **88 521** osób na terenie powiatu iławskiego (stan na dzień 31.12.2023 r. – dane przedstawione przez miejskie i gminne instytucje samorządowe). Powiat iławski obejmuje **5** miast i **215** miejscowości wiejskich, z czego zwodociągowanych jest **207** miejscowości, natomiast nadal pozostają niezwodociągowane miejscowości: Katarzynki, Mały Bór, Nowy Ostrów, Papiernia, Solniki, Kaletka (gm. Iława), Raczek (gm. Lubawa), Skitławki (gm. Zalewo).

Ze względu na dobową produkcję dostarczanej wody w powiecie iławskim odnotowano produkcje wody:

$>1000 \leq 10000 \text{ m}^3/24 \text{ h}$ - **2 wodociągi** zbiorowego zaopatrzenia w wodę, tj.: wodociąg w Iławie i wodociąg w Lubawie,

$>100 \leq 1000 \text{ m}^3/24 \text{ h}$ - **21 wodociągów** zbiorowego zaopatrzenia w wodę, tj.: wodociąg w: Kisielicach, Jędrychowcie, Klimach (**gm. Kisielice**), Gulbiu, Ząbrowie, Kałdunach, Frednowych, Ławicach, Franciszkowie, Woli Kamieńskiej (**gm. Iława**), Łążynie, Omulu, Targowisku, Wałdykach (gm. Lubawa), Suszu, Redakach, Jawtach Małych (**gm. Susz**), Zalewie, Borecznie, Kupinie, Dobrzykach (**gm. Zalewo**),

$\leq 100 \text{ m}^3/24 \text{ h}$ - **8 wodociągów** zbiorowego zaopatrzenia w wodę, tj.: wodociąg w: Siemianach (gm. Iława), Januszewie, Falknowie, Lubnowy Wielkie, Dolina (gm. Susz), Międzychód, Urowo, Janiki Małe (gm. Zalewo),

9 indywidualnych ujęć wody (podmioty prowadzą kontrolę wewnętrzną oraz nadzór prowadzony przez PPIS), tj.: ujęcie w: Spółdzielni Mleczarskiej „Mlekovita” w Lubawie, Spółdzielni Mleczarskiej „Mlekovita” w Suszu, Zakładzie Drobiarskim „Lech-Drób” sp. z o.o. w Zalewie, Zakładzie Produkcyjny „Barton” w Karasiu, Xella Sp. z o.o. Zakładzie w Iławie, Amelo Sp. z o.o. Zakład w Iławie, Zakładzie Karnym w Iławie, Ośrodku Wypoczynkowym TVP w Sarnówku, Letnisku Chmielówka w Nowe Chmielówko.

Tabela 1. Infrastruktura zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia na terenie powiatu ławskiego w 2023 r.

Rodzaj wodociągu	Produkcja wody [m ³ /dobę]	Liczba wodociągów	Liczba ludności
wodociągi zbiorowego zaopatrzenia	≤100	8	3 042
	>100≤1000	21	42 126
	>1000≤10000	2	43 353
R A Z E M		31	88 521

Działania prowadzone w roku 2023 w ramach nadzoru sanitarnego nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

W 2023 r. PPIS w Ławie w ramach nadzoru sanitarnego nad zbiorowym zaopatrzeniem w wodę ze względu na stwierdzone zanieczyszczenie mikrobiologiczne (obecność bakterii grupy coli oraz enterokoków kałowych) **wydał 2 decyzje, w których stwierdził brak przydatności wody do spożycia**, obligując tym samym administratorów wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę w miejscowości Wola Kamińska (gm. Ława), Jawty Małe (gm.Susz) do podjęcia natychmiastowych działań naprawczych, zmierzających do doprowadzenia jakości wody do wymaganych parametrów czystości mikrobiologicznej, przewidzianych dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Ponadto, ze względu na zanieczyszczenie mikrobiologiczne (obecność bakterii grupy coli) oraz fizykochemiczne (ponadnormatywna wartość manganu i jonu amonowego), PPIS w Ławie **wydał 3 decyzje, w których stwierdził warunkową przydatność wody do spożycia**, obligując tym samym administratora wodociągu (Wola Kamińska – 1 decyzja) i właścicieli ujęć indywidualnych (Xella Polska sp. z o.o., Zakład w Ławie – 1 decyzja, Amelo Sp. zo.o., Zakład w Ławie) do podjęcia natychmiastowych działań naprawczych, zmierzających do doprowadzenia wartości parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych przewidzianych dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Zanieczyszczenie wody pod względem mikrobiologicznym może stanowić zagrożenie dla zdrowia ludzkiego. Woda w pewnych okolicznościach może być czynnikiem chorobotwórczym, nawet epidemicznym, głównie chorób zakaźnych przewodu pokarmowego wywoływanych przez bakterie, wirusy czy pasożyty. Długotrwale utrzymujące się skażenie wody pitnej bakteriami, może przyczynić się do negatywnych skutków zdrowotnych dla konsumenta. Obecność stwierdzonych bakterii grupy coli w wodzie stwarzała bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia ludzkiego i mogła być przyczyną powstawania i szerzenia się chorób zakaźnych oraz infekcji i zaburzeń żołądkowo–jelitowych wśród osób korzystających z wody z ww. wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz ujęć

indywidualnych. Bakterie z grupy coli nie powinny występować w uzdatnionej wodzie. Stwierdzona ich obecność w wodzie pochodzącej z ujęcia wodnego, mogła sugerować nieodpowiednie jej uzdatnianie, wtórne zanieczyszczenie lub nadmierną zawartość substancji odżywczych w wodzie.

W wodociągach zbiorowego zaopatrzenia w wodę czy w ujęciach indywidualnych w ramach działalności gospodarczej, w których stwierdzono niewłaściwą jakość wody, administratorzy przede wszystkim przeprowadzali intensywne płukanie sieci wodociągowej oraz urządzeń uzdatniających, zwiększali częstotliwość poboru próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej.

Na 31 grudnia 2023 r., woda z indywidualnego ujęcia w Zakładzie Amelo Sp. z o.o. w Iławie (orzeczona warunkowa przydatność wody w 2020 r.), – nie spełniała wymagań w zakresie parametrów fizykochemicznych (mangan, żelazo, mętność, barwa).

W pozostałych urządzeniach wodociągowych PPIS w Iławie, na podstawie sprawozdań z badań jakości wody uzyskanych od producentów wody oraz sprawozdań w ramach nadzoru nad jakością wody, stwierdzał przydatność wody do spożycia – wartości parametryczne wszystkich parametrów.

Długość sieci wodociągowych w wodociągach zaopatrujących w wodę mieszkańców powiatu iławskiego wynosi **1 349,70 km** i systematycznie jest rozbudowywana.

Pozostali mieszkańcy powiatu iławskiego zaopatrują się w wodę z własnych ujęć. Studnie przydomowe nie są objęte nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej i dlatego nie można ocenić jakości wody ujmowanej ze studni. Niekorzystny wpływ na jakość wody z ujęć indywidualnych może mieć zbyt małe skanalizowanie miast i wsi, a także nieszczelne szamba przydomowe.

Ciepła woda użytkowa

Poza wymaganiami przyjętymi dla wody przeznaczonej do spożycia, ciepła woda musi spełniać wymagania w zakresie parametru *Legionella* sp. Zapisy rozporządzenia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, określone w części A załącznika nr 5, obligują do wykonywania badań na obecność *Legionella* sp. w przedsiębiorstwach podmiotu wykonującego działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne, właścicieli lub zarządców budynków zamieszkania zbiorowego oraz budynków użyteczności publicznej, w których w trakcie ich użytkowania wytwarzany jest aerozol wodno-powietrzny.

Legioneloza jest chorobą układu oddechowego, wywoływaną przez bakterie *Legionella* sp., które mogą przeżyć w wodzie o bardzo różnej temperaturze. Optymalna temperatura dla rozwoju bakterii *Legionella* sp. (od 20°C do 50°C) jest również najczęściej utrzymywaną temperaturą wody w instalacji ciepłej wody użytkowej w budynkach. W związku z powyższym, należy dokonywać okresowych przegrzewów instalacji podwyższając temperaturę wody >70°C. Bakterie *Legionella* sp. występują m.in. w sieciach kanalizacyjnych, urządzeniach kąpielowych, prysznicach, myjniach,

klimatyzatorach. Do zakażenia bakterią *Legionella* sp. dochodzi drogą inhalacyjną poprzez wdychanie skażonego aerozolu wraz z parą wodną. Ze względu na powszechne zasiedlanie instalacji wodnych pałeczkami *Legionella* sp. i realne zagrożenie zakażenia ludzi niezmiernie ważne jest prowadzenie działań mających na celu ograniczenie ich występowania i namnażania.

W 2023 r. badania na obecność bakterii z rodzaju *Legionella* sp. zostały wykonane w:

- w 10 budynkach zamieszkania zbiorowego (Stary Tartak w Iławie, OSiR ul. Łąkowa w Lubawie, Pokoje Gościnne Leśna w Iławie, Hotel Port 110 w Iławie, Hotel Spichlerz w Lubawie, Ośrodek Wczasowy Gerczak w Jażdżówkach, Nad Sandelą w Lubawie, Pokoje Gościnne Kaper w Iławie, Villa Mazury w Iławie, Villa Orient z Iławie),
- w 7 budynkach użyteczności publicznej (Powiatowy Szpital im. Władysława Biegańskiego w Iławie, Centrum Kardiologii Scanmed w Iławie, Niepubliczny Zakład Opieki Długoterminowej w Lubawie, Dom Pomocy Społecznej w Suszu, Dom Pomocy Społecznej w Lubawie, Dom Pomocy Społecznej w Iławie, Dom Seniora Gołębi Dwór w Kamieniu Małym).

W wyniku przeprowadzonej kontroli jakości ciepłej wody użytkowej stwierdzono w 3 placówkach skażenie sieci wodnej bakteriami z rodzaju *Legionella* sp. W związku z tym PPIS w Iławie wydał łącznie 8 decyzji nakazujących podjęcie działań naprawczych w zakresie poprawy jakości wody.

Na 31 grudnia 2023 r. ciepła woda użytkowa w Domu Pomocy Społecznej w Iławie nie spełniała wymagań w zakresie parametru mikrobiologicznego (bakterie z rodzaju *Legionella* sp.) określonego w załączniku 5A rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. poz. 2294).

STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Basen kąpielowy

W **2023** r. przeprowadzono **3 kontrole** stanu sanitarno-technicznego obiektów basenowych oraz kontrolę jakości wody w pływalniach (łącznie pobrano **8 próbek wody**).

- Iławskie Centrum Sportu, Turystyki i Rekreacji w Iławie jest zarządcą pływalni przy ul. Biskupskiej 2, w której znajdują się **4** niecki basenowe oraz zespół odnowy biologicznej, w tym: **2** sauny suche, sauna parowa, solarium oraz komnata solna.
- GHT Sp. z o.o. s. k., ul. Wyspiańskiego 46/17 w Ciechanowie jest zarządcą pływalni w obiekcie Grand Hotel Tiffi, ul. Dąbrowskiego 9 w Iławie, w której znajdują się **3** niecki basenowe.

W 2023 r. woda spełniała wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2022 r., poz. 1230).

Hotele i inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie

Zgodnie z ewidencją obiektów nadzorowanych przez PPIS w Iławie, na 31 grudnia 2023 r., na terenie powiatu iławskiego funkcjonowało **7** hoteli, **1** motel, **4** pensjonaty oraz **53** innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie.

W **2023** r., w tych obiektach przeprowadzono **31** kontroli. W skontrolowanych obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości.

Pola biwakowe i kempingowe

W ewidencji nadzorowanych obiektów znajduje się **6** pól biwakowych i **2** pola kempingowe. W **2023** r. przeprowadzono **1** kontrolę pola biwakowego oraz **1** kontrolę kempingu. Podczas przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Domy Pomocy Społecznej (DPS) posiadające wpis do rejestru wojewody warmińsko-mazurskiego

Pod nadzorem PPIS w Iławie znajdują się 3 obiekty na 185 miejsc (DPS w Lubawie i Filia w Iławie, DPS w Suszu). W 2023 r. w obiektach przeprowadzono kontrolę sanitarną zgodnie z zatwierdzonym harmonogramem kontroli na 2023 r. Zakres przedmiotowy kontroli obejmował m.in.: czystość bieżącą w pokojach i sanitariatach przeznaczonych dla pensjonariuszy, pranie bielizny i pościeli podopiecznych, przechowywanie pościeli czystej, gromadzenie bielizny i pościeli brudnej, postępowanie z odpadami, stosowane środki do dezynfekcji i utrzymania czystości, zaopatrzenie w wodę zimną i ciepłą, nadzór nad instalacją wody ciepłej w instalacji c.w.u., badania profilaktyczne pracowników.

Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości w ww. zakresie.

Ponadto, od 19 października 2021 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Iławie prowadzi postępowanie administracyjne zobowiązujące stronę do doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno-technicznego ściany na poziomie piwnicy w ciągu komunikacyjnym w Domu Pomocy Społecznej w Lubawie (termin wykonania obowiązku 31 grudnia 2024 r.).

Placówki zapewniające całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku w tym prowadzonych na podstawie przepisów o działalności gospodarczej umieszczone w rejestrze wojewody warmińsko-mazurskiego

Pod nadzorem PPIS w Iławie znajduje się 1 obiekt na 60 miejsc: Dom Seniora „Gołębi Dwór” Kamień Mały 1C, gm. Iława prowadzony przez „WI-KA” Sp. z o.o. w Kamieniu Małym.

W 2023 r. przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

Miejsce, w których udziela się tymczasowego schronienia w schroniskach dla osób bezdomnych, umieszczone w rejestrze wojewody warmińsko-mazurskiego

Pod nadzorem PPIS w Iławie znajduje się placówka udzielająca tymczasowego schronienia działająca pod nazwą: Stowarzyszenie „Pomocni Ludziom” im. Zenona Noconia w Rucewie gm. Zalewo na liczbę miejsc 73.

W 2023 r. przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

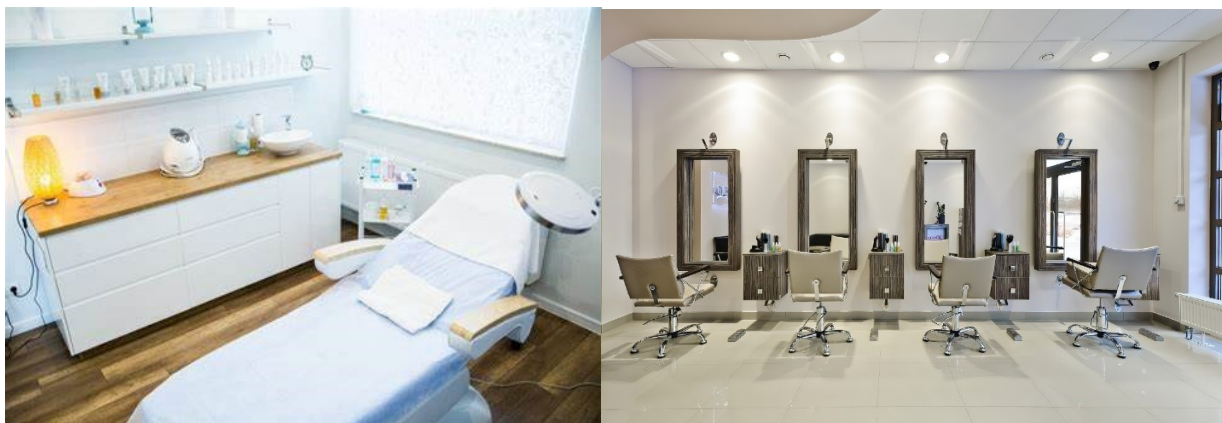
Środowiskowe Domy Samopomocy

Pod nadzorem PPIS w Iławie znajdują się 3 obiekty: Środowiskowy Dom Samopomocy w Lubawie, ul. Kupnera 18, Środowiskowy Dom Samopomocy dla Dorosłych w Suszu, Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Iławie, ul. Kard. S. Wyszyńskiego 2A.

W 2023 r. przeprowadzono 2 kontrole, podczas których nie stwierdzono nieprawidłowości.

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej

W ewidencji w 2023 r. znajdowały się 94 zakłady fryzjerskie, 73 zakłady kosmetyczne, 30 zakładów odnowy biologicznej, 4 zakłady tatuażu, 16 zakładów, w których świadczone są łącznie więcej niż jedna z ww. usług – przeprowadzono łącznie 94 kontrole.

W porównaniu do lat ubiegłych wzrosła liczba zakładów kosmetycznych, w których stosuje się narzędzia jednorazowego użytku oraz bielizny jednokrotnego użytku (podkłady, prześcieradła, peleryny).

Prowadzący zakłady kosmetyczne, odnowy biologicznej, zabiegi pedicure, manicure czy inne zabiegi upiększające – o ile nie korzystają oni wyłącznie z wyrobów jednorazowego użytku, a stosują narzędzia wielokrotnego użytku, zlecają usługę sterylizacji innemu wykonawcy, który przeprowadza proces dekontaminacji i spełnia wymogi Centralnej Sterylizatorni, zgodnie z systemem zarządzania jakością lub GMP (wymóg walidacji procesów) lub korzystają z wyrobów sterylnych przygotowanych we własnym zakresie – posiadają wówczas zorganizowane stanowisko sterylizacji gabinetowej.

W trakcie kontroli ww. zakładów szczególną uwagę zwracano na przestrzeganie procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi, w tym: właściwą higienę rąk, właściwe przeprowadzanie procesów dekontaminacji narzędzi wielokrotnego użytku, dekontaminację pomieszczeń, postępowanie z bielizną, z narzędziami, z odpadami niebezpiecznymi i komunalnymi.

Za stwierdzenie naruszeń w ww. zakresie było wdrażane postępowanie mandatowe.

Nałożono 19 mandatów karnych na łączną kwotę 4 700 zł za nieprzestrzeganie procedur obowiązujących w ww. obiektach.

Ocena stanu sanitarnego kąpielisk i miejsc wykorzystywanych do kąpieli

Warunkiem koniecznym do zapewnienia bezpieczeństwa osób korzystających z akwenów wodnych do kąpieli jest zorganizowanie kąpieliska.

W sezonie kąpielowym w **2023** roku na terenie powiatu ławskiego funkcjonowały **2** kąpieliska. Zorganizowano 1 miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli.

Kąpieliska:

- Kąpielisko Miejskie Ława-Chodkiewicza, organizator: Ławskie Centrum Sportu, Turystyki i Rekreacji.
- Kąpielisko Miejskie Ława-Kajki, organizator: Ławskie Centrum Sportu, Turystyki i Rekreacji.

Miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli:

- „Promyk 1” w Siemianach, organizator: Stowarzyszenie Promyk, ul. Pogodna 8, 82-500 Kwidzyn

Organizatorzy kąpielisk i miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli przedkładali do wglądu PPIS w Ławie sprawozdania z przeprowadzonych badań jakości wody. Na ich podstawie dokonywano bieżącej oceny jakości wody. Łącznie wydano **10** ocen o przydatności wody do kąpieli. Bieżące dane dotyczące kąpielisk umieszczane były w serwisie kąpieliskowym na stronie internetowej Głównego Inspektora Sanitarnego.

Przeprowadzono **5** kontroli plaż – obiekty były przygotowane do sezonu turystycznego.

W sezonie kąpielowym **2023** r., woda w kąpieliskach i miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli na terenie powiatu ławskiego była przydatna do kąpieli.

PPIS w Ławie zwraca uwagę, że od kilku lat nie powstają nowe kąpieliska (w 2019 r. – 4 kąpieliska, w 2020 r. – 3 kąpieliska, w 2021 r. – 4 kąpieliska, 2022 r. -3 kąpieliska).

Na terenie gmin znajdują się miejsca rekreacji wodnej, które nie posiadają statusu ani kąpieliska ani miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli. Kąpielisko należy do obiektów stale monitorowanych, odpowiednio zarządzanych i spełniających wysokie standardy bezpieczeństwa, a tym samym przyczynia się do promocji danego terenu.

Dlatego, niezwykle ważnym zadaniem gmin jest zapewnienie bezpieczeństwa osób korzystających i kąpiących się, a także zorganizowanie wyznaczonych miejsc w taki sposób, aby spełniały status kąpieliska.

Imprezy masowe

W 2023 r. wydano 17 pozytywnych opinii na przeprowadzenie imprez masowych pod nazwą:

- „Dni Kisielic" (organizator: Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Kisielicach),
- „Broken Ball" (organizator: Iławskie Centrum Kultury w Iławie),
- „Koncert Organek" (organizator: Centrum Sportu i Rekreacji w Suszu),
- „XVII Festiwal Nad Jeziorakiem" (organizator: Gminny Ośrodek Kultury w Lasecznie),
- „Dzień otwarty IKEA Industry Lubawa" (organizator: Pan Grzegorz Wierzbowski, PPHU Bioterm, Złotowo 1A, 14-260 Lubawa)
- „Dni Iławy" (organizator: Iławskie Centrum Kultury w Iławie),
- „Szanty nad Jeziorakiem" (organizator: Iławskie Centrum Kultury w Iławie),
- „Dni Zalewa i Święto Plonów 2023" (organizator: Miejsko-Gminne Centrum Kultury w Zalewie),
- „Soundlaeke Festival" (organizator: Iławskie Centrum Kultury w Iławie),
- „Blender Art. Festival" (organizator: Suski Ośrodek Kultury w Suszu),
- „52 Międzynarodowy Festiwal Jazzu Tradycyjnego Old Jaz Meeting Złota Tarka" (organizator: Iławskie Centrum Kultury w Iławie),
- „Dni Lubawy 2023" (organizator: Ośrodek Sportu i Rekreacji w Lubawie).
- „Mecze KS Constract" (organizator: Klub Sportowy Constact w Wałydkach),
- „Rock nad Jeziorakiem" (organizator: Iławskie Centrum Kultury w Iławie),
- „Roztańczona Polska" (organizator: Krysiak Polska Sp. z o.o. Plac Jana Henryka Dąbrowskiego 1 00-057 Warszawa),
- „Rozgrywki Plus Ligi 2023/2024 Piłka Siatkowa" (organizator: Piłka Siatkowa AZS UWM S.A., ul. Oczapowskiego 12, 10-718 Olsztyn),
- „Koncert Noworoczny" (organizator: Iławskie Centrum Kultury w Iławie).

W czerwcu 2023 r. skontrolowano 2 imprezy masowe: „Dni Kisielic" i „Koncert Organek". Organizatorzy zapewнили punkty poboru wody czerpalnej oraz zespoły higieniczno-sanitarne dla uczestników imprez masowych, personelu i służb organizacyjnych. Stan sanitarno-porządkowy nie budził zastrzeżeń.

Interwencje

W 2023 r., do Sekcji Higieny Komunalnej wpłynęło 17 pism z prośbą o interwencję od mieszkańców i turystów, 17 - zostało załatwionych we własnym zakresie.

Problemy, które głównie stanowiły podstawy interwencji to m.in.:

- niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny i techniczny w obiektach użyteczności publicznej – 8,
- zanieczyszczenie rzeki Ławki-1
- niewłaściwa jakość wody do spożycia przez ludzi– 4,
- uciążliwości zapachowe w budynkach mieszkalnych – 1,
- obecność pluskiew, gryzoni w budynkach mieszkalnych - 3

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ławie rozpatrując każdy wniosek o interwencję zwraca szczególną uwagę na możliwość wystąpienia zagrożenia życia i/lub zdrowia ludzi. Wnoszone interwencje w części okazywały się zasadne, w pozostałych takie zagrożenie było znikome.

HIGIENA PRACY

ZADANIA HIGIENY PRACY

Sekcja Higieny Pracy sprawuje nadzór nad warunkami higienicznymi i zdrowotnymi środowiska pracy, a zwłaszcza w zakresie zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z występowaniem w środowisku pracy czynników szkodliwych i uciążliwych dla zdrowia.

Zadania te Sekcja realizuje poprzez:

- kontrolę przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne środowiska pracy w zakładach pracy,
- kontrolę stanowisk pracy, na których pracownicy narażeni są na oddziaływanie szkodliwych czynników chemicznych, fizycznych, biologicznych,
- kontrolę zakładów pracy stosujących w działalności zawodowej substancje, mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym,
- kontrolę przestrzegania przez podmioty przepisów dotyczących wywozu i przywozu oraz obrotu prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3,
- kontrolę przestrzegania przepisów dot. substancji i mieszanin chemicznych przez producentów, importerów, dystrybutorów i dalszych użytkowników substancji chemicznych i ich mieszanin
- kontrolę przestrzegania przepisów prawa nakładających obowiązki na podmioty wprowadzające do obrotu produkty biobójcze i substancje czynne oraz stosujące je w działalności zawodowej,
- kontrolę przestrzegania przepisów prawa w zakresie wprowadzania do obrotu i stosowania środków powierzchniowo czynnych i detergentów zawierających środki powierzchniowo czynne,
- kontrolę przestrzegania przepisów prawa dotyczących zakazu wytwarzania lub wprowadzania do obrotu środków zastępczych lub produktów, co do których zachodzi podejrzenie że jest on środkiem zastępczym,
- sprawowanie nadzoru w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu, składowaniu i transporcie wyrobów zawierających azbest,
- prowadzenie postępowania w sprawach chorób zawodowych, ewidencjonowanie podejrzeń chorób zawodowych, stwierdzonych chorób zawodowych oraz decyzji o braku podstaw do ich stwierdzenia,
- uczestnictwo w działaniach dotyczących niebezpiecznych chemikaliów w ramach systemu RAPEX,

- kontrolę przestrzegania warunków wprowadzania do obrotu wyrobów poddanych działaniu produktów biobójczych,
- kontrolę wymagań określonych w przepisach o zawartości niektórych substancji w dymie papierosowym,
- wprowadzanie danych do elektronicznego systemu gromadzenia i przetwarzania danych dotyczących realizacji ustawowego zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych,
- prowadzenie monitoringu wprowadzanych na rynek środków zastępczych, w tym monitoring doniesień medialnych i sprzedaży internetowej,
- kontrolę przestrzegania obowiązujących przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii, dotyczących prowadzenia przez przedsiębiorców działalności w zakresie wytwarzania, przetwarzania, przerabiania, przywozu, wywozu, wewnątrzwspólnotowej dostawy lub wewnątrzwspólnotowego nabycia oraz wprowadzania do obrotu nowej substancji psychoaktywnej, w tym w postaci mieszaniny lub w wyrobie,
- współpracę z innymi inspekcjami, instytucjami i organami samorządowymi w zakresie zagrożeń w środowisku pracy i chorób zawodowych,
- udział w opiniowaniu projektów obiektów obejmowanych nadzorem w zakresie higieny pracy,
- sprawowanie nadzoru nad wytwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu produktów kosmetycznych.

WARUNKI HIGIENICZNO-SANITARNE ŚRODOWISKA PRACY

W 2023 roku ewidencją objętych zostało 656 zakładów pracy oraz podmiotów zajmujących się obrotem chemikaliami i produktami kosmetycznymi (sklepy, hurtownie) (w 2022 r. – 683 zakłady), w których zatrudnionych było 17841 osób (odpowiednio w 2022 r. – 18568 osób). Lista podmiotów będących w ewidencji jest co roku weryfikowana oraz zmienia się na skutek przekształceń, upadłości bądź tworzenia się nowych jednostek gospodarczych.

W przypadku zakładów pracy największą liczbę zatrudnionych, objętych ewidencją odnotowano w działalności ujętej w:

PKD 31 – produkcja mebli – 5 392 zatrudnionych;

PKD 10 – przetwórstwo przemysłowe (produkcja artykułów spożywczych) – 1 827 zatrudnionych;

PKD 16 – produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli – 1 435 zatrudnionych;

PKD 49 – transport lądowy oraz transport rurociągowy – 889 zatrudnionych;

PKD 84 – administracja publiczna: porządek i bezpieczeństwo, ochrona przeciwpożarowa – 779 zatrudnionych;

PKD 47 – handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi – 623 zatrudnionych;

PKD 41 – roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków – 551 zatrudnionych;

PKD 86 – opieka zdrowotna – 449 zatrudnionych;

PKD 45 – handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych – 419 zatrudnionych;

PKD 22 – produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych – 412 zatrudnionych;

PKD 20 – produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych – 403 zatrudnionych;

PKD 46 – handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi – 378 zatrudnionych;

PKD 38 – działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów, odzysk surowców – 356 zatrudnionych;

PKD 13 – produkcja wyrobów tekstylnych – 303 zatrudnionych;

PKD 17 – produkcja papieru i wyrobów z papieru – 302 zatrudnionych;

PKD 23 – produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych – 244 zatrudnionych;

PKD 52 – magazynowanie i działalność usługowa wspomagająca transport – 222 zatrudnionych;

PKD 81 – działalność usługowa związana z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zieleni – 221 zatrudnionych;

PKD 14 – produkcja odzieży – 220 zatrudnionych;

PKD 01 – uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo – 213 zatrudnionych;

PKD 02 – leśnictwo i pozyskiwanie drewna – **212** zatrudnionych;
PKD 78 – działalność związana z zatrudnieniem – **202** zatrudnionych,
PKD 85 – edukacja – **188** zatrudnionych;
PKD 87 – pomoc społeczna z zakwaterowaniem – **165** zatrudnionych;
PKD 33 – naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń – **150** zatrudnionych;
PKD 29 – produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli – **132** zatrudnionych;
PKD 37 – odprowadzanie i oczyszczanie ścieków – **118** zatrudnionych;
PKD 36 – pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody – **105** zatrudnionych;
PKD 88 – pomoc społeczna bez zakwaterowania – **104** zatrudnionych;
PKD 28 – produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana – **101** zatrudnionych;
PKD 25 – produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń – **100** zatrudnionych;
PKD 35 – wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych – **97** zatrudnionych;
PKD 43 – roboty budowlane specjalistyczne – **82** zatrudnionych;
PKD 18 – poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji – **73** zatrudnionych;
PKD 96 – pozostała indywidualna działalność usługowa: pranie i czyszczenie wyrobów włókienniczych i futrzarskich, pogrzeby i działalność pokrewna – **52** zatrudnionych;
Pozostałe PKD (03, 15, 26, 30, 32, 42,53, 55, 56, 68, 71, 74, 75, 77, 80, 82, 91, 93) – **322** zatrudnionych.

Większość zewidencjonowanych podmiotów gospodarczych (**383**) stanowiły zakłady zatrudniające **do 9 pracowników – 58 %** podmiotów objętych ewidencją PPIS w Iławie. Kolejną grupę podmiotów stanowiły zakłady zatrudniające **od 10 do 49 pracowników (196) – 30 %**, następnie od 50 do 250 pracowników (**66**) – **10 %**, najmniejszą grupę stanowiły podmioty zatrudniające **powyżej 250 pracowników (11) – 2 %** podmiotów objętych ewidencją PPIS w Iławie. Największa liczba zakładów występuje w handlu detalicznym i hurtowym PKD **46, 47 – 128 sklepów/hurtowni**, przy produkcji i pozyskiwaniu drewna PKD **16 i 31 – 94 zakłady**, naprawie pojazdów samochodowych PKD **45 – 50 zakładów**.

W **2023 r.**, w zakresie przestrzegania zasad, przepisów higieny pracy i warunków środowiska pracy, stosowania i wprowadzania do obrotu substancji i mieszanin chemicznych, środków zastępczych i produktów kosmetycznych przeprowadzono **152** kontrole w **110** obiektach (stanowi to – **16,8 %** zewidencjonowanych podmiotów).

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami podczas czynności kontrolnych, wydano **67 decyzji administracyjnych zawierających 1075 nakazów/obowiązków.** Dodatkowo wydano **54** decyzje administracyjne zmieniające, umarzające, wygaszające i **70** decyzji płatniczych. Za niewłaściwy stan higieniczno-sanitarny podczas wykonywania czynności kontrolnych nałożono **2** mandaty karne. Ponadto w 2023 r., PPIS w Iławie wydał **1** postanowienie o nałożeniu grzywny, w tym **1** wyegzekwowano.

Najczęściej stwierdzone uchybienia dotyczyły:

- braku aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy,
- braku lub nieprawidłowo sporządzonej oceny ryzyka zawodowego,
- złego stanu technicznego pomieszczeń higieniczno-sanitarnych lub ich braku,
- nieodpowiedniego wyposażenia lub zorganizowania pomieszczeń higieniczno-sanitarnych,
- braku kart charakterystyki i wykazu substancji i mieszanin chemicznych klasyfikowanych jako stwarzające zagrożenie,
- braku rejestru prac i pracowników narażonych na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym,
- nieposiadania pozwolenia na obrót lub nieprawidłowo oznakowanych produktów biobójczych,
- nieodpowiednio oznakowanych lub zawierających substancje zakazane produktów kosmetycznych,
- braku rejestrów i kart z badań i pomiarów czynników szkodliwych,
- braku sporządzonych/aktualnych rejestrów pracowników i prac narażających pracowników na działanie szkodliwych czynników biologicznych zakwalifikowanych do grupy 3 zagrożenia,
- braku aktualnych badań lekarskich.

Środowisko pracy i narażenie zawodowe

Czynniki rakotwórcze

Zakłady, w których występują czynniki rakotwórcze według działów PKD przedstawia poniższa tabela.

Struktura zakładów wg Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD)		Liczba zakładów	Liczba pracowników narażonych na czynnik rakotwórczy ¹	Liczba pracowników pozostających w kontakcie z czynnikiem rakotwórczym ²	Czynnik rakotwórczy ³
02	Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	7	78	0	pyły drewna
		1	33	0	pyły drewna, benzyna

03	Rybacktwo	2	7	0	siarczan (VI) niklu (II)
10	Przetwórstwo mleka i wyrób serów	2	9	0	fenoloftaleina
16	Produkcja wyrobów z drewna	2	0	6	pyły drewna, spaliny Diesla
		42	992	0	pyły drewna
20	Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	1	28	0	dichromian (VI) potasu, fenolaftaleina, formaldehyd, krzemionka krystaliczna
22	Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	1	0	2	benzyna, krzemionka krystaliczna
		1	0	5	spaliny Diesla
		2	0	7	krzemionka krystaliczna
23	Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	5	12	14	krzemionka krystaliczna
25	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	1	2	0	benzyna
		1	24	0	krzemionka krystaliczna, pyły drewna
		1	7	6	krzemionka krystaliczna, olej napędowy
		3	3	3	krzemionka krystaliczna
28	Produkcja maszyn i urządzeń	1	2	0	tlenek chromu
		2	0	5	spaliny Diesla
29	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli	1	0	9	krzemionka krystaliczna
		1	2	0	tlenek chromu
30	Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	1	1	0	pyły drewna
31	Produkcja mebli	37	1682	0	pyły drewna
		1	63	8	krzemionka krystaliczna, pyły drewna
		1	0	5	spaliny Diesla
		1	741	18	pyły drewna, krzemionka krystaliczna, spaliny Diesla
33	Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	1	0	2	krzemionka krystaliczna

		1	6	0	olej napędowy
35	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	2	13	0	krzemionka krystaliczna
37	Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	2	2	0	dichromian VI potasu, dichlorek kobaltu
38	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców	1	2	0	olej napędowy
41	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	2	1	1	krzemionka krystaliczna
42	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej	1	0	4	benzo(a)piren
45	Naprawa pojazdów samochodowych	1	1	2	olej napędowy, spaliny diesla
		1	1	2	spaliny Diesla, olej mineralny
		3	0	19	spaliny Diesla
81	Utrzymanie porządku w budynkach	1	13	0	pyły drewna
84	Administracja publiczna i obrona narodowa	1	4	0	olej napędowy
		1	15	0	benzyna
86	Opieka zdrowotna	1	20	0	formaldehyd, promieniowanie jonizujące
Ogółem		137	3764	118	

¹Narażenie – jeżeli stężenie czynnika rakotwórczego lub mutagennego na stanowisku pracy jest powyżej 0,1 wartości najwyższego dopuszczalnego stężenia, to na takim stanowisku pracy występuje narażenie inhalacyjne na czynnik rakotwórczy lub mutageny.

²Praca w kontakcie – rozumie się prace, przy których występuje możliwość narażenia inhalacyjnego i/lub bezpośredniego działania czynnika chemicznego na skórę, bez względu na stężenie czynnika chemicznego w powietrzu i stosowane środki ochrony indywidualnej lub ochrony zbiorowe. Dotyczy to również procesów technologicznych hermetyzowanych.

³Czynnik rakotwórczy – zaliczane są substancje chemiczne, ich mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy wg. rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 24 lipca 2012 r. (Dz. U. z 2021 r., poz. 2235).

W **2023 r.**, liczba osób narażonych lub pozostających w kontakcie z czynnikiem rakotwórczym wyniosła **3882**.

Powyższe dane wskazują, że w powiecie iławskim jest najwięcej zakładów, w których pracownicy wykonują prace związane z narażeniem na **pył drewna - 94** zakłady (co stanowi **14,5 %** ogólnej liczby zakładów). Do grupy tej zaliczane są zakłady, których proces technologiczny

przewiduje pozyskiwanie, przerób drewna oraz prace związane z wykorzystaniem różnych jego form (np.: płyt drewnopochodnych, sklejek, płyt pilśniowych).

Następną grupę stanowią zakłady, w których pracownicy ekspozowani są na **krzemionkę krystaliczną** - 22 zakłady (co stanowi 3,6 % ogólnej liczby zakładów).

Kolejno ekspozycja na czynniki rakotwórcze przedstawia się następująco:

- spaliny emitowane z silników Diesla – 9 zakładów,
- związki chromu – 5 zakładów,
- olej napędowy – 5 zakładów,
- siarczan (VI) niklu (II) – 2 zakłady,
- fenoloftaleina – 3 zakłady,
- benzyna – 3 zakłady,
- formaldehyd – 2 zakłady,
- oleje mineralne użyte wcześniej w silnikach spalinowych wewnętrznego spalania w celu smarowania i schładzania części ruchomych silnika – narażenie przez skórę – 1 zakład,
- benzo(a)piren – przedstawiciel wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych WWA – 1 zakład,
- dichlorek kobaltu – 1 zakład,
- promieniowanie jonizujące – 1 zakład.

Wzrost liczby zakładów, w których występują czynniki lub procesy o działaniu rakotwórczym lub mutagennym związany jest z nowelizacją Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 24 lipca 2012 r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy i wprowadzeniem do wykazu czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym nowych procesów tj.: prac związanych z narażeniem na pył drewna, prac związanych z narażeniem na krzemionkę krystaliczną - frakcję respirabilną powstającą w trakcie pracy oraz prac związanych z narażeniem pracowników na spaliny emitowane z silników Diesla. Podejmując działania zmierzające do ochrony pracowników przed narażeniem na substancje chemiczne, ich mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy, PPIS nadal obejmie szczególnym nadzorem pracowników ekspozowanych na szkodliwe czynniki rakotwórcze.

Czynniki szkodliwe dla zdrowia występujące w środowisku pracy

Obrazem warunków pracy są wyniki badań czynników szkodliwych dla zdrowia (chemicznych i fizycznych). Przeprowadzone pomiary środowiska pracy wykazały przekroczenia wartości najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) i najwyższych dopuszczalnych natężeń (NDN) w **51** zewidencjonowanych zakładach pracy. Grupy czynników, w których stwierdzono ponadnormatywne wartości to: hałas, wibracja, substancje chemiczne oraz zapylenie.

Przekroczenia NDN/S odnotowano głównie w branży: produkcji wyrobów z drewna z wyłączeniem mebli (PKD 16) – **8** zakładów, produkcji mebli (PKD 31) – **7** zakładów, produkcji artykułów spożywczych (PKD 10) – **6** zakładów, w budownictwie (PKD 41) – **6** zakładów, zbierania odpadów (PKD 38) – **5** zakładów, w leśnictwie przy pozyskiwaniu drewna (PKD 02) – **4** zakłady, konserwacji i naprawy pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli, (PKD 45) – **3** zakłady, produkcji konstrukcji metalowych (PKD 25) – **2** zakłady, chowu i hodowli drobiu (PKD 01) – **1** zakład, produkcji wyrobów tekstylnych (PKD 13) – **1** zakład, produkcji mydła i detergentów, środków myjących i czyszczących (PKD 20) – **1** zakład, produkcji pozostałego sprzętu transportowego (PKD 30) – **1** zakład, wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (PKD 35) – **1** zakład, poboru, uzdatniania i dostarczania wody (PKD 36) – **1** zakład, robót związanych z budową dróg i autostrad (PKD 42) – **1** zakład, wykonywania instalacji wodno-kanalizacyjnych, cieplnych, gazowych i klimatyzacyjnych (PKD 43) – **1** zakład, transporcie lądowym (PKD 49) – **1** zakład, utrzymania porządku w budynkach (PKD 81) – **1** zakład.

Ogółem w warunkach przekroczenia najwyższych dopuszczalnych natężeń i stężeń (NDN/S) czynników szkodliwych dla zdrowia w **2023 r.** zatrudnionych było **1111** osób.

W nadzorowanych zakładach najczęściej stwierdzano narażenie na: ponadnormatywny hałas – **812** pracowników, ponadnormatywne przekroczenia pyłowych zanieczyszczeń powietrza – **361** pracowników, ponadnormatywne przekroczenia drgań mechanicznych – **51** pracowników, ponadnormatywne chemiczne zanieczyszczenia powietrza – **5** pracowników.

W stosunku do roku poprzedniego liczba osób pracujących w przekroczeniach najwyższych dopuszczalnych natężeń i stężeń (NDN/S) zwiększyła się o 33 osoby. Prowadzone przez PPIS w Iławie działania polegały na nadzorze i monitorowaniu poziomu NDN/S w zakładach pracy, w których występują przekroczenia ww. czynników, aby osiągnięte były ich normy lub najniższy możliwy poziom. W przypadku wystąpienia nowych przekroczeń działania administracyjne ukierunkowane były przede wszystkim na wyegzekwowanie od pracodawców wdrożenia w życie programów działań organizacyjno-technicznych zmierzających do obniżenia nadmiernego poziomu hałasu oraz drgań mechanicznych.

Liczba osób, którym poprawiono warunki pracy w zakresie wyeliminowania przekroczeń normatywów higienicznych lub obniżenia natężenia do możliwie najniższego poziomu to 24 osoby. Poprawę warunków pracy uzyskano poprzez: wymiany lub naprawy podzespołów maszyn i urządzeń, zakup nowych urządzeń, zastosowanie środków ochrony zbiorowej, ograniczenie czasu przebywania pracowników w strefie przekroczenia norm hałasu, wprowadzenie dodatkowych przerw w pracy i rotacji pracowników.

Największy odsetek uchybień w skontrolowanych zakładach w zakresie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia stanowił brak aktualnych pomiarów czynników szkodliwych – **33%**.

PPIS w Iławie prowadzi nadzór nad zakładami o szczególnym zagrożeniu. Do zakładów o szczególnym zagrożeniu należą zakłady, które w bieżącym roku wykazały swoich pracowników jako narażonych na substancje, mieszaniny, czynniki lub procesy o działaniu rakotwórczym lub mutagennym kategorii 1 i 2, bądź takie, w których czynniki szkodliwe przekraczają wartości Najwyższego Dopuszczalnego Stężenia lub Najwyższego Dopuszczalnego Natężenia. W porównaniu z rokiem 2022 liczba zakładów o szczególnym zagrożeniu zmniejszyła się o 2 zakłady i wynosi **157**.

Substancje i mieszaniny chemiczne

Na terenie powiatu iławskiego **1 importer** sprowadza substancje i mieszaniny chemiczne spoza Unii Europejskiej. **10 formulatorów** stosuje substancje i mieszaniny chemiczne do dalszej produkcji w działalności zawodowej. **137 dystrybutorów** udostępnia substancje i mieszaniny chemiczne (sklepy wielkopowierzchniowe, hurtownie, małe sklepy chemiczno-przemysłowe, stacje paliw, sklepy motoryzacyjne). **375 zakładów stosuje** substancje i mieszaniny chemiczne podczas wykonywanej

pracy. Wśród dystrybutorów substancji i mieszanin chemicznych są duże sklepy posiadające bogaty asortyment oferowanych chemikaliów. Odbiorcami produktów chemicznych są zarówno klienci indywidualni, jak i zakłady pracy. Hurtownie posiadają karty charakterystyk substancji niebezpiecznej i mieszaniny niebezpiecznej na udostępniane na rynku chemikalia. Karty charakterystyk przekazywane są użytkownikom profesjonalnym wraz ze sprzedawanymi produktami chemicznymi. Pozostali dystrybutorzy to małe przedsiębiorstwa zajmujące się handlem mieszaninami chemicznymi.

W ramach nadzoru nad chemikaliami przeprowadzono **64** kontrole sanitarne, w tym **3** kontrole u formulatorów, **16** kontroli u dystrybutorów oraz **45** kontroli u stosujących substancje i ich mieszaniny (którzy nie są formulatorami).

Podczas przeprowadzanych kontroli zwracano uwagę na przestrzeganie ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, Rozporządzenia REACH 1907/2006 i Rozporządzenia nr 1272/2008 zwanego rozporządzeniem CLP.

Podczas **38** kontroli stwierdzono naruszenia przepisów w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano **26** decyzji administracyjnych.

Podczas kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- brak oceny ryzyka zawodowego uwzględniającej narażenie pracowników na czynniki chemiczne stwarzające zagrożenie, bądź niewłaściwą ocenę ryzyka,
- brak kart charakterystyk na mieszaniny chemiczne stwarzające zagrożenie,
- brak wykazu substancji i mieszanin chemicznych stwarzających zagrożenie stosowanych w działalności zawodowej,
- niezgodne z prawem oznakowanie substancji chemicznych i ich mieszanin.

Pracownicy pionu higieny pracy informowali przedsiębiorców o zmianach w przepisach dotyczących znakowania i klasyfikacji substancji i mieszanin chemicznych wynikających z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008r. (CLP) oraz zmianach w zakresie formatu kart charakterystyki substancji bądź mieszaniny niebezpiecznej oraz poprawności oznakowania opakowań.

Produkty biobójcze

Na terenie powiatu iławskiego **107** podmiotów udostępnia na rynku produkty biobójcze. W ramach nadzoru nad produktami biobójczymi przeprowadzono **27** kontroli sanitarnych, w tym **17** kontroli w zakresie udostępniania na rynku produktów biobójczych oraz **10** kontroli w zakresie stosowania produktów biobójczych.

Podczas 4 kontroli stwierdzono naruszenia przepisów w zakresie produktów biobójczych, które dotyczyły głównie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych bez stosownego pozwolenia oraz nieodpowiednio oznakowanych. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano 4 decyzje administracyjne.

Prekursory narkotyków

Na terenie działania PPIS w Iławie w 2023 roku funkcjonował 1 obiekt wprowadzający do obrotu prekursory kategorii 2 oraz 2 obiekty wprowadzające do obrotu prekursory narkotyków kategorii 3, a także 15 podmiotów stosujących prekursory narkotykowe kategorii 2 i 3 tj. aceton używany w produkcji tworzyw, wulkanizacji, czyszczeniu narzędzi, analizach laboratoryjnych, odtłuszczeniu powierzchni; nadmanganian potasu stosowany do uzdatniania wody i analiz laboratoryjnych; kwas siarkowy (VI) używany do analiz laboratoryjnych, oznaczenia pH w wodzie, badania zawartości tłuszczu w mleku; kwas chlorowodorowy do oznaczania wody i ścieków; styren i toluen do czyszczenia; butan-2-on, butanon, metyloetyloketon i keton metylowy do analiz laboratoryjnych, mineralizacji siarczanu żelaza. W 2023 r. nie przeprowadzono kontroli w zakresie prekursorów narkotykowych. Nie prowadzono przywozu, ani wywozu prekursorów narkotyków z i do krajów państw trzecich.

Detergenty

W 2023 r. na terenie działania PPIS w Iławie 35 podmiotów udostępniało na rynku detergenty. Przeprowadzono 4 kontrole w zakresie wprowadzania do obrotu detergentów. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

Środki ochrony roślin

Dystrybucję środków ochrony roślin prowadzi 9 podmiotów posiadających koncesję. Sprzedają ŚOR w większości punktów zajmują się sami właściciele. Na terenie powiatu iławskiego nie występują producenci pestycydów. W 2023 r. przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną w zakresie nadzoru nad środkami ochrony roślin. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Czynniki biologiczne

Podczas nadzoru nad warunkami pracy osób narażonych na szkodliwe czynniki biologiczne przeprowadzono 41 kontroli. W trakcie nadzoru bieżącego w 6 zakładach stwierdzono nieprawidłowości dotyczące:

- braku rejestru prac narażających pracowników na działanie szkodliwego czynnika biologicznego zakwalifikowanego do grupy 3,
- braku rejestru pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych,

- niewłaściwe sporządzonej oceny ryzyka zawodowego w zakresie czynników biologicznych.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wystawiono 3 decyzje administracyjne dotyczące czynników biologicznych. We wszystkich skontrolowanych w 2023 r. zakładach pracuje **3389** osób narażonych na szkodliwe czynniki biologiczne zaklasyfikowane do 2 lub 3 grupy zagrożenia, w tym **2959** osób pracuje w narażeniu na szkodliwe czynniki biologiczne zaklasyfikowane do 2 grupy zagrożenia oraz **1654** osoby narażone na szkodliwe czynniki biologiczne należące do 3 grupy zagrożenia.

Produkty kosmetyczne

Produkt kosmetyczny to każda substancja lub mieszanina przeznaczona do kontaktu z zewnętrznymi częściami ciała ludzkiego (naskórkiem, owłosieniem, paznokciami, wargami oraz zewnętrznymi narządami płciowymi) lub z zębami oraz błonami śluzowymi jamy ustnej, której wyłącznym lub głównym celem jest utrzymywanie ich w czystości, perfumowanie, zmiana ich wyglądu, ochrona, utrzymywanie w dobrej kondycji lub korygowanie zapachu ciała.

W zakresie produktów kosmetycznych w **2023** roku, PPIS w Iławie prowadził kontrole na zgodność z przepisami rozporządzenia (WE) nr 1223/2009, dotyczące produktów kosmetycznych oraz ustawy z dnia 4 października 2018 r. o produktach kosmetycznych, w szczególności kontrole oznakowania, przestrzegania zakazu stosowania w produktach kosmetycznych określonych substancji, dokumentacji produktów kosmetycznych w aspekcie oceny bezpieczeństwa oraz warunków ich wytwarzania i wprowadzenia zasad dobrej praktyki produkcji.

Ewidencją objęto **5** zakładów wytwarzających/konfekcjonujących produkty kosmetyczne, **44** obiekty obrotu produktami kosmetycznymi – w tym **40** sklepów i **4** hurtownie.

W 2023 r. przeprowadzono **1** kontrolę w zakładzie wytwarzającym/konfekcjonującym produkty kosmetyczne oraz pobrano próby **3** produktów kosmetycznych do badań mikrobiologicznych, a **12** kontroli kompleksowych, doraźnych i interwencyjnych w obiektach obrotu produktami kosmetycznymi. Podczas **8** kontroli stwierdzono naruszenie przepisów dotyczące wprowadzania do obrotu produktów kosmetycznych posiadających nieprawidłowe oznakowanie lub zawierającego w składzie substancję zabronioną do stosowania w produktach kosmetycznych, co skutkowało wydaniem decyzji nakazujących natychmiastowe zaprzestanie udostępniania produktów kosmetycznych. Wystawiono także **1** wniosek o ukaranie za udaremnianie przeprowadzenia kontroli w zakresie poboru prób produktów kosmetycznych do badań laboratoryjnych.

Środki zastępcze

W 2023 r., PPIS w Iławie nie stwierdził wprowadzania do obrotu produktów, które były środkami zastępczymi i nowymi substancjami psychoaktywnymi.

Kontynuowano współpracę z jednostkami służby zdrowia z powiatu iławskiego w zakresie powiadamiania PPIS w Iławie o każdej interwencji medycznej osób, co do których zachodziło podejrzenie zatrucia środkami zastępczymi.

W 2023 r., do PPIS w Iławie wpłynęło 1 zgłoszenie o przebywaniu w Powiatowym Szpitalu w Iławie osoby z powodu zatrucia:

- z 29.06.2023 r. – M 17 lat – THC.

Przeprowadzono 3 kontrole w zakresie wprowadzania do obrotu środków zastępczych. Kontrole podjęto w związku z otrzymaną informacją, że wprowadzane do obrotu produkty na bazie konopi mogą zawierać w swoim składzie zgodnie z deklaracją na opakowaniu substancje THC-P (tetrahydrokannabiforol) lub HHC-P (heksahydrokannabiforol). Substancje THC-P i HHC-P są bliskimi analogami odpowiednio HHC (tetrahydrokannabinolu) i HHC (heksahydrokannabinolu), które są substancjami kontrolowanymi na mocy rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 sierpnia 2018 r. w sprawie wykazu substancji psychotropowych, środków odurzających oraz nowych substancji psychoaktywnych jako substancje psychotropowe odpowiednio grupy I-P (lp.99) i II-P (lp.37).

Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

Środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne stanowią zagrożenie dla zdrowia i życia mieszkańców, szczególnie młodych ludzi, którzy po nie sięgają, dlatego PPIS w Iławie w 2024 r., będzie podejmował działania nadzorcze w zakresie egzekwowania zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych w miejscach, gdzie zachodzi uzasadnione podejrzenie ich wytwarzania bądź wprowadzania do obrotu.

Ponadto, w celu ograniczania zagrożeń, jakie powodują środki zastępcze lub nowe substancje psychoaktywne, w tym podejmowania działań w zakresie wczesnego ostrzegania, na bieżąco prowadzony jest rejestr zatruc środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi.

Choroby zawodowe

Realizując zadania, dotyczące nadzoru nad zdrowotnymi warunkami środowiska pracy oraz sposobu wykonywania pracy, prowadzone są postępowania administracyjne w sprawie chorób zawodowych. W toku postępowania, właściwy inspektor sanitarny wydaje decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej bądź o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

W 2023 r., do PPIS w Iławie wpłynęły 3 zgłoszenia o podejrzeniu chorób zawodowych (w 2022 r. – 8 podejrzeń). Przeprowadzono 4 postępowania w sprawie chorób zawodowych:

- 3 dotyczące przewlekłej choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat,
- 1 dotyczące przewlekłej choroby obwodowego układu nerwowego wywołanej sposobem wykonywania pracy – zespołu cieśni w obrębie nadgarstka.

Wydano **3** decyzje o stwierdzeniu chorób zawodowych – **2** dotyczące chorób narządu głosu, **1** dotycząca boreliozy.

W 2023 roku kontynuowano nadzór nad przestrzeganiem zakazu palenia tytoniu w zakładach pracy oraz informowano pracodawców, pracowników i przedstawicieli służby BHP o szkodliwościach dla zdrowia wynikających z używania tytoniu oraz konsekwencjach prawnych wynikających z nieutworzenia miejsca pracy wolnego od dymu tytoniowego.

SEKCJA BEZPIECZEŃSTWA ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA

ZADANIA BEZPIECZEŃSTWA ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA

Sekcja Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia sprawuje nadzór nad warunkami produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności oraz warunków żywienia zbiorowego, a także nadzór nad warunkami higieniczno - zdrowotnymi produkcji i obrotu przedmiotami użytku, materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

Zadania te Sekcja realizuje poprzez:

- sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego nad obiektami żywnościowo – żywieniowymi,
- przeprowadzanie kontroli przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne warunków produkcji, transportu, przechowywania i obrotu żywności oraz warunków żywienia zbiorowego zamkniętego,
- udział w opiniowaniu projektów technologicznych budowy, rozbudowy, modernizacji obiektów branży żywnościowej i uczestnictwo w odbiorach tych obiektów,
- ocenę jakości żywienia w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego,
- nadzór nad jakością środków spożywczych,
- nadzór nad bezpieczeństwem zdrowotnym materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością
- działanie w Systemie Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt (RASFF),
- udział w likwidacji i opracowywaniu ognisk zbiorowych zatruc pokarmowych.

STAN SANITARNY ZAKŁADÓW ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

Bezpieczeństwo żywności to podstawowy priorytet i oczekiwania konsumentów w stosunku do nabywanej i spożywanej żywności. Bezpieczna dla zdrowia i życia żywność musi odpowiadać warunkom zdrowotnym (w jakich jest ona przetwarzana, produkowana, magazynowana i sprzedawana), określonych w obowiązujących przepisach prawnych.

Za jakość zdrowotną żywności odpowiada przedsiębiorca, który ją produkuje, magazynuje i wprowadza do obrotu.

W 2023 r., mając na względzie bezpieczeństwo zdrowotne żywności, na terenie naszego powiatu, PPIS w Iławie prowadził urzędowe kontrole w miejscach produkcji, obrotu oraz w zakładach żywienia zbiorowego dokonując oceny jakości żywności, jak również prowadził działania w ramach sieci systemu wczesnego ostrzegania RASFF, który pozwala na szybkie uruchomienie mechanizmów reagowania, w sytuacjach stwierdzenia potencjalnego zagrożenia dla zdrowia lub życia konsumentów.

Kontrole warunków higieniczno-sanitarnych produkcji, obrotu, magazynowania i transportu środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością przeprowadzono wykorzystując przepisy ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2023 r., poz.1448), stosowne rozporządzenia (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady oraz wytyczne i polecenia Głównego Inspektora Sanitarnego i Warmińsko-Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Realizując swoje zadania nadzorem objęto 1139 obiektów, w których przeprowadzono 516 kontroli (w tym: **182** kontrole kompleksowe, **159** kontroli interwencyjnych/tematycznych i **175** kontroli sprawdzających).

Podczas kontroli kompleksowych, oceny stanu sanitarnego zakładów dokonywano na podstawie obowiązujących jednolitych druków, tj. „arkuszy oceny zakładu produkcji/obrotu żywnością/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością”.

Kontrole obejmowały zagadnienia dotyczące stanu techniczno-sanitarnego, higieny produkcji, dystrybucji i sprzedaży, zarządzania zakładem, kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania bezpieczeństwem żywności (prawidłowość procedur i ich realizację, w tym prowadzenie zapisów dotyczących dobrej praktyki higienicznej (GHP) i dobrej praktyki produkcyjnej (GMP), wdrażania zasad systemu analizy zagrożeń i krytycznych punktów kontroli (HACCP) oraz profilu działalności, zgodnie z kategoryzacją zakładu.

W 2023 r. skierowano **3** wnioski o ukaranie do Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego na podstawie art. 103 ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o

bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2023 r., poz. 1448).

W 2023 roku wydano **273 decyzje merytoryczne**, w tym:

- **159 decyzji administracyjnych** na podstawie protokołów o naruszeniu przepisów sanitarnych, w stosunku do podmiotów naruszających obowiązujące przepisy, w celu wyegzekwowania poprawy stanu sanitarno-higienicznego i usunięcia nieprawidłowości;
- **17 decyzji o wykreśleniu zakładu z rejestru** zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej;
- **59 decyzji innych** (decyzje zatwierdzające dodatkową działalność w już działającym zakładzie/obiekcie, decyzje wydawane w celu uzyskania przez stronę koncesji na alkohol, decyzje wygaszające postępowanie administracyjne);
- **38 decyzji zatwierdzających** obiekty do prowadzenia działalności w określonym zakresie; decyzje wydane na wnioski stron o zatwierdzenie zakładu i o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS.

Sprawców wykroczeń przeciwko zdrowiu ukarano **67 mandatami karnymi** na kwotę **12 550 zł**.

W ramach nadzoru nad warunkami higieniczno-sanitarnymi żywienia w obiektach ruchomych działających w trakcie okazjonalnych imprez w roku sprawozdawczym przeprowadzono **6** kontroli tematycznych.

Najczęściej występujące nieprawidłowości w obiektach skontrolowanych w 2023 r.

- produkcji żywności:

niewłaściwy stan techniczny wyposażenia (blaszki, drewniane podkłady, aparaty wsadowe, regały), niewłaściwy stan techniczny pomieszczeń (sufity, ściany, posadzki), brak dokumentacji (harmonogramu audytów i szkoleń, badań właścicielskich, zapisów z realizacji zasad GHP/GMP), nieprawidłowości w oznakowaniu wyrobów własnych;

- obrotu żywnością:

brak dokumentacji z przeszkolenia pracowników z podstawowych zasad higieny przy pracy w kontakcie z żywnością, brak aktualnych orzeczeń lekarskich pracowników do celów sanitarno-epidemiologicznych, brak zapisów ze stosowania GHP, brak środka dezynfekcyjnego do powierzchni kontaktujących się z żywnością, niewłaściwy stan higieniczno-sanitarny pomieszczeń i wyposażenia, niewłaściwy stan techniczny pomieszczeń (ściany, sufity) i wyposażenia (regały, urządzenia chłodnicze), wprowadzanie do obrotu produktów po upływie daty minimalnej trwałości/dacie przydatności do spożycia, brak wykazu składników i substancji alergicznych i powodujących reakcje nietolerancji dla oferowanego w sprzedaży pieczywa;

- żywienia zbiorowego otwartego:

brak dokumentacji GHP/GMP i HACCP, brak zapisów z realizacji zasad GHP/GMP i HACCP, brak

dokumentacji z przeszkolenia pracowników z podstawowych zasad higieny przy pracy w kontakcie z żywnością, brak aktualnych orzeczeń lekarskich pracowników do celów sanitarno-epidemiologicznych, niewłaściwy stan techniczny pomieszczeń (zniszczone ściany, sufity), urządzeń i wyposażenia (skorodowane powierzchnie lodówek, zniszczone drewniane deski, podkładki), niewłaściwy stan higieniczno-sanitarny pomieszczeń, wyposażenia, wykorzystywanie pomieszczeń obiektu niezgodnie z przeznaczeniem, brak oznakowania na wykorzystywane w produkcji surowce (mięso, przyprawy) oraz na mrożone we własnym zakresie wyroby własne, brak środka dezynfekcyjnego do powierzchni kontaktujących się z żywnością, brak wykazu składników alergicznych lub wykaz nieaktualny dla produkowanych w obiekcie dań, brak segregacji asortymentowej w urządzeniach chłodniczych, brak pełnego wyposażenia (ręcznik i mydło w płynie) przy punktach wodnych;

- żywienia zbiorowego zamkniętego:

niewłaściwy stan techniczny pomieszczeń (zniszczone ściany, sufity) i wyposażenia (szafa przelotowa, regały), niewłaściwy stan higieniczno-sanitarny pomieszczeń i wyposażenia, opakowania do żywności przechowywane w sposób niezabezpieczający je przed zanieczyszczeniem, brak dokumentacji z przeszkolenia pracowników z podstawowych zasad higieny przy pracy w kontakcie z żywnością, brak aktualnych orzeczeń lekarskich pracowników do celów sanitarno-epidemiologicznych, brak zapisów ze stosowania GHP/GMP, wykorzystywanie pomieszczeń obiektu niezgodnie z przeznaczeniem, brak harmonogramu audytów i raportu z przeprowadzonego audytu.

Jakość zdrowotna środków spożywczych, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Kontrole przeprowadzono w ramach: urzędowej kontroli żywności i badań monitoringowych zanieczyszczeń żywności, materiałów i wyrobów kontaktujących się z żywnością.

W 2023 r. poddano badaniom laboratoryjnym **181 próbek** (179 próbek żywności, 2 próbki materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością); **2 próbki żywności** zostały **zakwestionowane**.

Powód kwestionowania:

- stwierdzenie zanieczyszczeń pestycydami w 2 próbkach (gruszka, ryż) pobranych do badań laboratoryjnych wg „Planu pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej na 2023 r.”;

Bezpieczeństwo żywności i pasz jest jednym z najważniejszych celów polityki ochrony zdrowia konsumentów. Utrzymanie wysokiego poziomu bezpieczeństwa w tym zakresie ma kluczowe

znaczenie nie tylko dla ochrony zdrowia publicznego, ale także dla zachowania zaufania konsumenta do żywności.

System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach – RASFF (od kwietnia 2023 r. – Sieć powiadomienia i współpracy RASFF/ACN)

Zasada działania Sieci RASFF/ACN opiera się na zbieraniu i szybkim przekazywaniu informacji o żywności, materiałach i wyrobach do kontaktu z żywnością mogących stanowić zagrożenie dla zdrowia konsumentów. W ramach sieci dokonywana jest ocena stopnia zagrożenia dla zdrowia konsumentów, w wyniku pojawienia się na rynku środków spożywczych lub materiałów do kontaktu z żywnością szkodliwych dla zdrowia, a także niebezpiecznych z punktu widzenia ochrony środowiska. Sieć przewiduje także informowanie o podjętych w trybie pilnym środkach zaradczych.

W 2023 r., na terenie powiatu iławskiego w ramach funkcjonowania Sieci RASFF/ACN podejmowano działania w stosunku do **29 powiadomień** otrzymanych z Wojewódzkiego Punktu Kontaktowego oraz od innych organów m.in. PPIS spoza powiatu iławskiego, PLW.

W związku z tymi powiadomieniami:

- przeprowadzono **13 kontroli w 13 obiektach;**
- uzyskano telefonicznie lub faxem / e-mailem **45 informacji.**

W roku sprawozdawczym przekazywano **1** powiadomienie własne do Wojewódzkiego Punktu Kontaktowego Systemu RASFF WSSE w Olsztynie.

Ponadto, w 2023 r., powiadomienia w ramach Sieci powiadomienia i współpracy RASFF/ACN dotyczyły głównie:

żywności, w tym:

- zanieczyszczeń mikrobiologicznych w mięsie drobiowym – stwierdzenie Salmonelli Enteritidis;
- zanieczyszczeń chemicznych w suplemencie diety, herbacie, przyprawie – stwierdzenie przekroczenia NDP sumy alkaloidów pirolizydynowych;
- zanieczyszczeń chemicznych w ciastkach – stwierdzenie wysokiego poziomu estrów 3-MCPD kwasów tłuszczowych oraz estrów glicydowych kwasów tłuszczowych;
- stwierdzenia w suplementach diety nieautoryzowanego składnika nowej żywności;
- stwierdzenia składnika niedozwolonego do stosowania w suplemencie diety;
- zanieczyszczeń mikrobiologicznych w sezamie – stwierdzenie Salmonelli spp.;
- zanieczyszczeń mikrobiologicznych w śledziach – stwierdzenie Listeria monocytogenes;

- zanieczyszczeń chemicznych w suplemencie diety – stwierdzenie niedozwolonej substancji-kwasu sorbowego;
- stwierdzenie alergenu w makaronie bezglutenowym – obecność glutenu;
- stwierdzenie w suplemencie diety braku informacji na etykiecie o napromienianiu;
- zanieczyszczeń chemicznych w ekologicznych orzechach pistacji – stwierdzenie przekroczenia aflatoksyn;
- zanieczyszczeń fizycznych w paście warzywnej – obecność fragmentów metalu;
- zanieczyszczeń mikrobiologicznych w serze „Caciotta” – obecność E.coli produkujących toksynę shiga O26;
- zanieczyszczeń mikrobiologicznych w ciastkach – stwierdzenie obecności pleśni;
- zanieczyszczeń mikrobiologicznych w mrożonych liściach limonki – stwierdzenie Samonella virchow;
- zanieczyszczeń chemicznych w gruszcze, ryżu – stwierdzenie przekroczenia NDP pozostałości pestycydu chlormekwatu;

materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością, w tym:

- stwierdzenie przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pierwszorzędnych amin aromatycznych- Łyżka kuchenna;

Interwencje

W 2023 r., do Sekcji Higieny Żywności wpłynęło 17 wniosków od konsumentów z prośbą o interwencję.

11 dotyczyło niewłaściwej jakości środków spożywczych:

- sklep spożywczy- informacja dotycząca niewłaściwych cech organoleptycznych mięsa wieprzowego.

Przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną podczas, której dokonano ustaleń w zakresie pochodzenia kwestionowanego mięsa, wielkości sprzedaży, warunków przechowywania, jak również interwencji innych klientów, którzy zakupili kwestionowany produkt. Nieprawidłowości nie stwierdzono. Informację uznano za niepotwierdzoną.

- sklep spożywczy- informacja dotycząca obecności pleśni, widocznej na kromkach chleba bezglutenowego.

Przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną podczas, której dokonano ustaleń w zakresie asortymentu sprzedaży chleba bezglutenowego, warunków ekspozycji na regałach w sali sprzedaży oraz dostępności w ofercie handlowej zakwestionowanego produktu. Chleb z zakwestionowanej partii został w całości sprzedaży indywidualnym klientom. W sklepie nie odnotowano podobnych

interwencji innych klientów. Niemniej jednak, w ramach działań urzędowych, pobrano próbkę chleba bezglutenowego pochodzącego od tego samego producenta co kwestionowana przez klienta partia, celem przekazania do badań laboratoryjnych. Przeprowadzone badania nie wykazały zanieczyszczenia produktu pleśniami i drożdżami, jak również nie wykazały zmian cech organoleptycznych. Informację uznano za niepotwierdzoną.

- sklep spożywczy- informacja dotycząca niewłaściwych cech organoleptycznych napoju gazowanego, w którym wg informującego występował osad pleśni.

Przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną podczas, której dokonano ustaleń w zakresie pochodzenia kwestionowanego napoju, wielkości sprzedaży, jak również interwencji innych klientów, którzy zakupili kwestionowany produkt. W dniu kontroli na stanie sklepu znajdowały się 2 butelki napoju gazowanego, wskazanego przez klienta. Produkt był w terminie przydatności do spożycia, a osad powstający na dnie butelki to barwnik znajdujący się w składzie napoju, który po wstrząśnięciu opakowania rozpuścił się. Nieprawidłowości nie stwierdzono. Informację uznano za niepotwierdzoną.

- zakład żywienia zbiorowego- informacja dotycząca obecności zanieczyszczeń fizycznych „włosy”, „kłaczkę kurzu” na spodzie pizzy.

Przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną podczas, której dokonano oceny stosowanych surowców, a w szczególności oceny stanu sanitarno-porządkowego na stanowiskach pracy, warunków przechowywania opakowań do pizzy, jak również higieny personelu. Stwierdzono nieprawidłowości, które niewątpliwie mogły być przyczyną wtórnego zanieczyszczenia przygotowywanej pizzy. Osobę odpowiedzialną ukarano mandatem karnym, poprawę stanu sanitarno-porządkowego obiektu wyegzekwowano w drodze postępowania administracyjnego. Informację uznano za zasadną.

- zakład żywienia zbiorowego- informacja dotycząca niewłaściwej jakości żywności/posiłków wydawanych osadzonym w Zakładzie Karnym w Iławie.

Przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną podczas, której zebrano szczegółowe informacje dotyczące liczby żywionych, liczby i rodzaju przygotowywanych diet, skontrolowano etapy procesu od dostaw surowców, poprzez magazynowanie, produkcję, pakowanie z przeznaczeniem na poszczególne oddziały ZK. Wszystkie działania, w tym kontrola jakości żywności, ocena organoleptyczna produkowanych potraw, prowadzone są zgodnie z obowiązującymi procedurami i instrukcjami wdrożonego systemu HACCP oraz programów wstępnych GHP/GMP. Nieprawidłowości nie stwierdzono, informację uznano za niepotwierdzoną.

- sklep spożywczy- informacja o zanieczyszczeniu fizycznym w chlebie – obecność kawałków drutu.

Przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną, podczas której dokonano przeglądu asortymentu pieczywa będącego w asortymencie sprzedaży sklepu i potwierdzono, że sklep współpracuje z piekarnią, z której kwestionowany przez klienta chleb pochodził. Chleb z zakwestionowanej partii został w całości sprzedany indywidualnym klientom. Informację w sprawie przedmiotowej interwencji przekazano do organu właściwego ze względu na lokalizację zakładu produkcyjnego, tj. do PPIS w Grudziądzu, o czym poinformowano wnoszącą interwencję.

- sklep spożywczy- informacja o wprowadzaniu do obrotu wyrobów wędliniarskich wykazujących zmiany cech organoleptycznych – zmiana barwy zapakowanej szynki.

Przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną, podczas której dokonano przeglądu asortymentu wędlin paczkowanych, warunków przechowywania, szczelności opakowań jednostkowych oraz terminów przydatności do spożycia, ponadto dokonano wizualnej oceny wyglądu losowo wybranych wędlin paczkowanych. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

- sklep spożywczy- informacja o wprowadzaniu do obrotu mięsa drobiowego wykazującego zmiany cech organoleptycznych oraz produktów po terminie przydatności do spożycia

Przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną, podczas której dokonano przeglądu asortymentu towaru dostępnego w sprzedaży pod kątem terminu przydatności do spożycia, warunków przechowywania oraz cech organoleptycznych (zapach, wygląd). Stwierdzono przeterminowane przetwory i produkty wędliniarskie, które zostały niezwłocznie wycofane ze sprzedaży i przekazane do utylizacji. Osobę odpowiedzialną ukarano mandatem karnym. Informację uznano za potwierdzoną.

- sklep spożywczy- informacja o wprowadzaniu do obrotu hot-dogów niewłaściwej jakości.

Przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną, podczas której dokonano oceny produktów wykorzystywanych do przygotowywania hot-dogów, tj. bułki, wędliny oraz sosy. Nie kwestionowano warunków przechowywania produktów, terminu przydatności do spożycia, znakowania oraz cech organoleptycznych – wygląd oraz zapach. Niemniej jednak ocena warunków higieniczno-sanitarnych w sklepie wykazała nieprawidłowości, które mogły być przyczyną wtórnego zanieczyszczenia. Osobę odpowiedzialną ukarano mandatem karnym, poprawę stanu sanitarno-porządkowego obiektu wyegzekwowano w drodze postępowania administracyjnego. Informację uznano za zasadną.

- zakład żywienia zbiorowego- informacja dotycząca niewłaściwej jakości serwowanej pizzy i lodów gałkowych w restauracji.

Przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną, podczas której oceniono stan sanitarno-porządkowy zakładu, warunki przechowywania żywności, dokumentację pracowników o braku przeciwwskazań do wykonywania prac w kontakcie z żywnością oraz identyfikowalność stosowanych surowców.

Dodatkowo w restauracji, której interwencja dotyczyła, pobrano próbki wymazów sanitarnych z powierzchni roboczych i sprzętu oraz próbki lodów, celem wykonania badań w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych.

Z uwagi na fakt, że podczas kontroli stwierdzono nieprawidłowości higieniczno-sanitarne, jak również wykazane w badaniach laboratoryjnych zanieczyszczenie mikrobiologiczne w wymazie z noża do pizzy, które mogły być źródłem wtórnego zanieczyszczenia żywności, informację uznano za uzasadnioną. Osobę odpowiedzialną ukarano mandatem karnym. Usunięcie nieprawidłowości wyegzekwowano w drodze postępowania administracyjnego.

6 - dotyczyło niewłaściwego stanu higieniczno-sanitarnego zakładów:

- sklep spożywczy - informacja dotycząca nieprawidłowości higieniczno-sanitarnych, niewłaściwych warunków temperaturowych przechowywania żywności oraz nieprawidłowości w składowaniu towaru wycofanego z obrotu.

Przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną, podczas której dokonano oceny warunków higieniczno-sanitarnych w pomieszczeniach sklepu, sprawności urządzeń chłodniczych, zabezpieczenia sklepu przed dostępem szkodników oraz składowania śmieci i odpadów powstających w sklepie. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

- sklep spożywczy – informacja dotycząca obecności szkodników w sklepie

Przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną, podczas której dokonano oceny warunków higieniczno-sanitarnych w pomieszczeniach sklepu, ze szczególnym uwzględnieniem możliwych miejsc bytowania szkodników, jak również dokonano oceny wdrożonych wewnętrznych procedur monitorowania obecności szkodników. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

- sklep spożywczy – informacja dotycząca niewłaściwych warunków przechowywania ryb żywych.

Przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną, której świadkami byli przedstawiciele Powiatowego Lekarza Weterynarii w Iławie, z uwagi na konieczność oceny zgodności prowadzonej działalności z obowiązującymi przepisami dotyczącymi dobrostanu zwierząt. Stwierdzenie naruszenia w tym zakresie skutkowało wdrożeniem postępowania przez PLW w Iławie, wg właściwości rzeczowej.

Dodatkowo podczas kontroli oceniono bieżący stan sanitarno-porządkowy oraz identyfikowalność sprzedawanych ryb. Stwierdzono brak dokumentu dostawy, co wyegzekwowano w prowadzonym postępowaniu administracyjnym.

- sklep spożywczy – informacja dotycząca nieprawidłowości higieniczno-sanitarnych oraz wprowadzania do obrotu przeterminowanej żywności.

Przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną, podczas której dokonano oceny warunków higieniczno-

sanitarnych w pomieszczeniach sklepu oraz przeglądu dostępnego asortymentu, ze szczególnym uwzględnieniem terminów przydatności do spożycia/dat minimalnej trwałości. Na podstawie stwierdzonych nieprawidłowości informację uznano za potwierdzoną. Osobę odpowiedzialną ukarano mandatem karnym, a poprawę stanu sanitarno-porządkowego oraz usunięcie ze sprzedaży żywności przeterminowanej wyegzekwowano w drodze prowadzonego postępowania administracyjnego.

- produkcja pierwotna i dostawy bezpośrednie – informacja dotycząca prowadzenia upraw i sprzedaży bez wymaganego wpisu do rejestru oraz w asortymencie niezgodnym z prowadzonymi uprawami.

Przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną w gospodarstwie (na działce uprawnej), która swoim zakresem objęła ocenę legalności prowadzonej działalności jak również rodzaj upraw. Nieprawidłowości nie stwierdzono. Uprawa na wniosek strony wpisana została do rejestru prowadzonego przez PPIS w Iławie, a rodzaj upraw zgodny z dokonany wpisać.

- inne zakłady/obiekty obrotu żywnością – informacja dotycząca nieprawidłowości w zakresie sprzedaży jaj oraz drobiu, w tym pochodzących od zewnętrznych podmiotów.

Przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną w asyście policjantów. Podczas kontroli ustalono, że wprowadzane do obrotu jaja pochodzą z własnej hodowli kur. Gospodarstwo objęte jest nadzorem PLW w Iławie, jednak wyłącznie w zakresie hodowli bydła. Informacje z dokonanych ustaleń przesłano do wiadomości PLW w Iławie – organu właściwego do sprawowania nadzoru nad rolniczym handlem detalicznym i sprzedażą bezpośrednią jaj.

Podjęmowane działania kontrolno–represyjne w latach 2021 - 2023

Rok	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Liczba obiektów objętych nadzorem PPIS w Iławie	1106	1137	1139
Liczba przeprowadzonych kontroli	550	647	516
Ilość wydanych decyzji merytorycznych	279	297	273
Liczba nałożonych mandatów	72	79	67
Kwota mandatów	16 300 zł	16 400 zł	12 550 zł

Na podstawie analizy ilości i kwoty nałożonych mandatów karnych (2021r. – 72/ 16 300 zł; 2022 r.- 79/ 16 400 zł, 2023 r.- 67/ 12 550 zł) przy równoczesnym uwzględnieniu liczby

przeprowadzonych kontroli i rekontroli (2021 r. – 550; 2022 r. – 647; 2023 r. - 516), należy wywnioskować, że w skontrolowanych zakładach porównywalnie z latami ubiegłymi stwierdzano nieprawidłowości higieniczno-sanitarne, czego skutkiem było nałożenie mandatów karnych (w 2021 r. 13 % przeprowadzonych kontroli skutkowało nałożeniem mandatu karnego, w 2022 r. takich przypadków było 12%, zaś w 2023 r. - 13%).

Stwierdzane podczas kontroli uchybienia sanitarne wynikały, tak jak dotychczas miało to miejsce, najczęściej z braku kontroli wewnętrznej, która niewątpliwie powinna stanowić istotny element w zakładach żywnościowo-żywnościowych, szczególnie małych.

HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY

ZADANIA HIGIENY DZIECI I MŁODZIEŻY

Higiena Dzieci i Młodzieży zajmuje się nadzorem nad higieną środowiska, należytym stanem higieniczno-sanitarnym nieruchomości i higieną pomieszczeń w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych, szkołach wyższych oraz ośrodkach wypoczynku dzieci i młodzieży.

Zadania te realizuje poprzez:

- ocenę higieny procesu nauczania i wychowania,
- kontrolę stanu sanitarnego i bezpiecznych warunków nauki, wychowania i wypoczynku,
- dokonywanie oceny stanowisk pracy ucznia, pomiarów oświetlenia oraz pomiarów temperatury,
- nadzorowanie realizacji wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin w pracowniach i laboratoriach oraz w warsztatach szkolnych
- dokonywanie pomiarów obciążenia uczniów plecakami i tornistrami,
- analizowanie tygodniowych rozkładów zajęć,
- prowadzenie współpracy z innymi instytucjami kontrolującymi w zakresie bezpieczeństwa wypoczynku dzieci i młodzieży,
- prowadzenie oceny opieki profilaktycznej i pomocy przedlekarskiej uczniów w szkołach, współpraca z pielęgniarkami w środowisku nauczania i wychowania,
- współpracę z innymi pionami Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej, jednostkami samorządowymi, organami i instytucjami w celu podwyższenia standardów warunków higienicznych i zdrowotnych pobytu dzieci i młodzieży w placówkach oświatowo – wychowawczych.

WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH

Na terenie powiatu ławskiego nadzorem sanitarnym objęto 91 zakładów nauczania i wychowania, w tym:

- 5 żłobków,
- 2 kluby dziecięce,
- 26 przedszkoli,
- 33 szkoły podstawowe,
- 10 zespołów szkół (żłobek, oddział przedszkolny, szkoła podstawowa, liceum ogólnokształcące, szkoły branżowe I i II stopnia, technika, warsztaty szkolne, internaty),
- 1 liceum ogólnokształcące,
- 2 placówki pracy pozaszkolnej,
- 1 szkołę wyższą,
- 1 placówkę rekreacyjną,
- 1 szkołę policealną,
- 1 międzyszkolny ośrodek sportowy,
- 1 specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy,
- 1 placówkę opiekuńczo-wychowawczą,
- 3 placówki kształcenia ustawicznego,
- 1 pozaszkolna placówkę specjalistyczną,
- 1 placówkę wsparcia dziennego,
- 1 bibliotekę pedagogiczną,
- 1 ośrodek szkoleniowo-badawczy.

W 2023 r. przeprowadzono 56 kontroli sanitarnych placówek stałych, 13 kontroli placówek wypoczynku zimowego i 56 kontroli placówek wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży. Celem poprawy stanu sanitarnego i technicznego nadzorowanych placówek wydano 13 decyzji administracyjnych, które dotyczyły m.in. odnowienia powłok malarskich ścian i sufitów w salach lekcyjnych i korytarzach, zapewnienia właściwego stanu technicznego placów zabaw i boiska szkolnego, zapewnienia właściwego stanu technicznego podłóg w pokojach mieszkalnych, a także zapewnienia oświetlenia elektrycznego, które będzie spełniać wymagania określone w PN na stanowiskach pracy uczniów oraz na szkolnych tablicach i salach gimnastycznych.

Wystawiono 2 mandaty karne na kwotę 600,00 zł.

Stanowisko pracy ucznia

W ramach sprawowanego nadzoru dokonano oceny dostosowania mebli edukacyjnych do wymagań ergonomii w 2 szkołach podstawowych. Łącznie oceniono 139 stanowisk w 18 oddziałach. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Higieniczna ocena rozkładu zajęć lekcyjnych

W 2023 r. w ramach nadzoru bieżącego oceniano tygodniowy rozkład zajęć lekcyjnych pod kątem zachowania zasad higieny. Ocenę rozkładu zajęć lekcyjnych z punktu widzenia wymogów higieny procesów nauczania przeprowadzono w 25 placówkach oświatowo-wychowawczych. Łącznie oceniono rozkłady zajęć lekcyjnych w 362 oddziałach. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena obciążenia ucznia ciężarem tornistra szkolnego

W ramach sprawowanego nadzoru w dwóch szkołach podstawowych przeprowadzono higieniczną ocenę obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych. Łącznie badaniem zostało objętych 515 uczniów w 33 oddziałach. Nieprawidłowy stosunek ciężaru plecaka do masy osoby go noszącej stwierdzono u 78 uczniów (waga tornistra przekraczała 15% masy ciała ucznia), co stanowiło 15,15 %. Najcięższy plecak ważył 8,55 kg i należał do ucznia klasy VII.

Profilaktyczna opieka zdrowotna

Program profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą w środowisku nauczania i wychowania ma na celu zapewnienie uczniom dostępności do opieki i poprawy jej jakości. Zgodnie z ustawą o systemie oświaty szkoła powinna zapewnić uczniom możliwość korzystania z gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej.

Na terenie powiatu iławskiego 1 szkoła ponadpodstawowa nie zapewniła opieki medycznej.

Dożywianie w placówkach oświatowo-wychowawczych

Najpowszechniejszą formą dożywiania praktykowaną przez placówki oświatowo-wychowawcze było podawanie dzieciom pełnych obiadów lub posiłków jednodaniowych. Skorzystało z tego 1601 uczniów, z czego 343 uczniów (21,4%) było dofinansowanych z opieki społecznej.

Wypoczynek dzieci i młodzieży

Na terenie powiatu iławskiego w 2023 roku skontrolowano 13 placówek wypoczynku zimowego i 56 placówek wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży. Z wypoczynku skorzystało 2408 uczestników w wieku od 6 do 18 lat. Łącznie przeprowadzono 70 kontroli sanitarnych. W jednej placówce wypoczynku letniego stwierdzono niewłaściwy stan higieniczno- sanitarny, za co został nałożony mandat karny w wysokości 500,00 zł. W pozostałych skontrolowanych placówkach bieżący stan sanitarny nie budził zastrzeżeń.

EPIDEMIOLOGIA

ZADANIA SEKCJI EPIDEMIOLOGII

Sekcja Epidemiologii zajmuje się sprawowaniem nadzoru nad warunkami higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne oraz monitorowaniem sytuacji epidemiologicznej.

Zadania te Sekcja realizuje poprzez:

- rejestrowanie chorób zakaźnych i pasożytniczych, rozpoznawanie i śledzenie sytuacji epidemiologicznej, dokonywanie okresowych analiz sytuacji epidemiologicznej,
- podejmowanie działań przeciwepidemicznych i zapobiegawczych celem unieszkodliwienia źródła zakażenia i przecięcia dróg szerzenia,
- zwalczanie i opracowywanie ognisk epidemicznych,
- sprawowanie nadzoru epidemicznego nad chorymi i nosicielami oraz nadzoru nad osobami pokąsanymi przez zwierzęta,
- sprawowanie nadzoru nad warunkami higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne,
- nadzorowanie realizacji Programu Szczepień Ochronnych, organizowanie szczepień akcyjnych, prowadzenie magazynu szczepionek, dystrybucję szczepionek do świadczeniodawców wykonujących szczepienia ochronne.

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

Choroby zakaźne, pomimo masowych szczepień ochronnych, stosowania należytego reżimu sanitarnego w placówkach leczniczych, jak i ogromnego postępu medycyny nadal stanowią istotny problem społeczny, medyczny i epidemiologiczny. Dlatego też, zapobieganie i ograniczanie skutków chorób zakaźnych to jedno z ważniejszych zadań służb sanitarnych realizowane poprzez ciągłe monitorowanie sytuacji epidemiologicznej, wdrażanie postępowania przeciwepidemicznego i profilaktycznego, jak również nadzór nad realizacją szczepień ochronnych oraz działalność informacyjno–edukacyjną.

Podstawą oceny sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych w powiecie iławskim w **2023** r., były dane liczbowe o zachorowaniach na choroby zakaźne pochodzące z wszystkich placówek leczniczych z terenu naszego powiatu.

Gromadzone, na potrzeby nadzoru epidemiologicznego, informacje o chorobach zakaźnych obejmują jednostki chorobowe podlegające obowiązkowi zgłaszania z mocy ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r., o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.

W **2023** r., zgłoszono z terenu powiatu iławskiego **1 916 przypadków zachorowań na choroby zakaźne** (w 2022 r. – 6 430, w 2021 r. – 6 697), przeprowadzono **1 038 dochodzeń epidemiologicznych** w przypadkach podejrzeń lub zachorowań na choroby zakaźne (w 2022 r. – 9 159, w 2021 r. – 13 797).

Dochodzenia przeprowadzane były w tych jednostkach chorobowych, w których wymagane jest:

- ustalenie źródła zakażenia,
- wykrycie czynnika etiologicznego powodującego zachorowanie,
- objęcie nadzorem epidemiologicznym lub kwarantanną osób kontaktujących się z chorym lub podejrzanym o zakażenie,
- ustalenie stanu zdrowia zwierzęcia podejrzanego o zakażenie wścieklizną, w celu podjęcia ostatecznej decyzji dotyczącej szczepienia osoby pogryzionej przez to zwierzę,
- przeprowadzenie kwalifikacji zachorowań, zgodnie z definicjami przypadków chorób zakaźnych dla potrzeb nadzoru epidemiologicznego.

Prowadzenie nadzoru nad chorobami ma na celu uzyskanie konkretnych korzyści dla zdrowia publicznego. Informacje uzyskane w wyniku nadzoru służą nie tylko czystej wiedzy epidemiologicznej, ale dają rozeznanie, co do rozmiarów konkretnych zagrożeń.

Monitoring sytuacji epidemiologicznej powiatu odbywał się na podstawie analiz i weryfikacji otrzymanych zgłoszeń lub podejrzeń zachorowań na choroby zakaźne. Nadsyłane zgłoszenia

podlegają rejestracji w oparciu o stworzone dla potrzeb nadzoru epidemiologicznego definicje zakażeń i chorób zakaźnych.

Choroby przenoszone drogą pokarmową

Biegunki u dzieci do lat 2

W 2023 r. u dzieci do lat 2 zachorowania na biegunkę i zapalenie żołądkowo jelitowe o prawdopodobnym zakaźnym pochodzeniu lub inne bakteryjne zakażenia jelitowe zachorowało **27** dzieci (w 2022 r. - 104, a w 2021 r. - 66) zaś na wirusowe zakażenie jelitowe stwierdzono natomiast u **26** dzieci (w 2022 r. - 58, a w 2021 r. - 39).

Salmonelozy

W 2023 r. zachorowalność w zakresie zatruc pokarmowych pałeczkami Salmonella kształtowała się następująco: zgłoszono **19 przypadków**, w tym głównie z prób kału pobranych od osób chorych wyhodowano pałeczki Salmonella Enteritidis (w 2022 r. – 23, a w 2021 r. - 19).

Clostridium difficile

W 2023 r. zarejestrowano **15 przypadków** zachorowań na inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez Clostridium difficile (w 2022 r. – 28, a w 2021 r. – 11).

Clostridium difficile to beztlenowa bakteria wytwarzająca spory, która w sprzyjających warunkach wywołuje zapalenie (uszkodzenie) jelita grubego. Do zakażenia dochodzi drogą pokarmową przez połknięcie spór C. difficile przy niedostatecznej higienie i dotyczy przede wszystkim osób w starszym wieku, przebywających w szpitalach i domach opieki. Bakterie gromadzą się w jelitach, kiedy pacjent przyjmuje antybiotyki o szerokim spektrum działania. Antybiotyki niszcząc prawidłową florę bakteryjną umożliwiają namnożenie się niewrażliwych na nie bakterii, do których zalicza się także Clostridium difficile. Choroba może mieć przebieg od łagodnej biegunki do postaci ciężkiej prowadzącej do poważnego uszkodzenia okrężnicy.

W **2023** r. na terenie powiatu ławskiego zarejestrowano **1 ognisko zatrucia pokarmowego**, które wystąpiło wśród domowników domku wczasowego. Czynnikiem etiologicznym były pałeczki Salmonella Enteritidis; liczba osób chorych – 3.

Choroby wieku dziecięcego

W **2023** r., nie odnotowano zachorowań na różyczkę. Odnotowano natomiast **172** zachorowania na płonicę – szkarlatynę, z których **5** zachorowań wymagało hospitalizacji (w 2022 r. – 63, w 2021 r. – 3) oraz odnotowano **4** zachorowania na świnke (w 2022 r. – 2, w 2021 r. – 2).

Od 2009 r. w całej Polsce, chorobą najczęściej występującą u dzieci jest ospa wietrzna. W **2023** r., w powiecie ławskim odnotowano 367 zachorowania (w 2022 r. – 602, w 2021 r. – 77). Ospa wietrzna jest chorobą, której można zapobiegać poprzez szczepienia. W Polsce szczepienia te, nadal są szczepieniami zalecanymi z wyjątkiem dzieci (do 12 roku życia) z wybranych grup

zagrożonych ciężkim przebiegiem choroby i znacznym ryzykiem wystąpienia powikłań oraz dzieci do 12 roku życia z otoczenia ww. oraz dzieci uczęszczające do żłobków lub klubików dziecięcych, które nie chorowały na ospę wietrzną. Wysoka cena szczepionki ogranicza jej powszechne stosowanie.

W **2023** r., w powiecie ławskim odnotowano 4 zachorowania na krztusiec (w 2022 r. – 1, a w 2021 r. – 0).

Korzystna jest sytuacja epidemiologiczna odry, w naszym powiecie w **2023** r., **nie** odnotowano **ani jednego przypadku** (w 2022 r. – 0, w 2021 r. - 0).

Neuroinfekcje

W **2023** r. zarejestrowano **3** zachorowania na bakteryjne zapalenie opon mózgowo–rdzeniowych (w 2022 r. – 2, w 2021 r. – 1) oraz nie zarejestrowano zachorowań na zapalenie opon mózgowo–rdzeniowych o etiologii wirusowej (w 2022 r. – 0, w 2021 r. – 2) i zapalenie mózgu o etiologii wirusowej (w 2022 r. – 0, w 2021 r. – 0).

W **2023** r. nie zarejestrowano ani jednego zachorowania na kleszczowe zapalenie mózgu (w 2022 r. – 1, w 2021 r. – 0).

Wirusowe zapalenie wątroby (WZW)

Wirusowe zapalenia wątroby (WZW) to grupa chorób zakaźnych wywołanych przez hepatotropowe wirusy powodujące zapalenie wątroby. Choroby te wywoływane są najczęściej przez wirusy: HAV, HBV, HCV. Objawy chorobowe związane są z uszkodzeniem komórki wątrobowej.

Od kilku lat w całej Polsce zachorowania na **WZW-A** (żółtaczka pokarmowa) występowały sporadycznie, ale od 2017 r. zarejestrowano ich zwiększoną liczbę. WZW typu A jest chorobą szerzącą się głównie drogą pokarmową przez zakażone produkty żywnościowe, a rezerwuarem jest przede wszystkim człowiek. W **2023** r., na terenie naszego powiatu zarejestrowano **1** przypadek zachorowania (w 2022 r. – 0, w 2021 r. - 0).

W **2023** r. odnotowano 7 zachorowań (w 2022 r. – 2, w 2021 r. – 0) na WZW B (żółtaczkę wszczepienną) oraz 5 zachorowań (w 2022 r. - 4, w 2021 r. – 0) na WZW C (żółtaczkę wszczepienną).

Sytuacja taka, jest wynikiem zarówno realizacji obowiązkowych i zalecanych szczepień ochronnych, jak też poprawy skuteczności procesów sterylizacji sprzętu medycznego. Szczególnie, w przypadku zakażeń HCV, gdzie brak jest możliwości czynnego uodpornienia, najważniejszą rolę w zapobieganiu zakażeniom odgrywa przestrzeganie zasad aseptyki w placówkach leczniczych oraz we wszystkich zakładach świadczących usługi dla ludności, w których wykonuje się zabiegi naruszające ciągłość skóry (tatuaze, kolczykowanie, manicure, pedicure, itp.), stąd stały nadzór inspekcji sanitarnej nad tymi zakładami.

Borelioza

Borelioza (choroba z Lyme, krętkowica kleszczowa) – wielonarządowa choroba zakaźna wywoływana przez bakterie należące do krętków, przenoszona na człowieka i niektóre zwierzęta przez kleszcze z rodzaju Ixodes. Najbardziej narażeni na tę chorobę są pracownicy leśni, rolnicy, osoby zbierający runo leśne.

Borelioza jest najbardziej rozpowszechnioną bakteryjną chorobą odkleszczową w Polsce. Na terenie naszego powiatu w 2023 r., zarejestrowano 79 przypadków, w 2022 r. było 34 przypadków, a w 2021 r. 26 przypadków zachorowań. Istniejące zagrożenie boreliozą wymaga podejmowania szerokich działań edukacyjnych wśród ludności w zakresie zapobiegania tej chorobie, a także innym chorobom odkleszczowym.

Wścieklizna

Na terenie powiatu iławskiego w 2023 r., 142 osoby (w 2022 r. – 117 osób, w 2021 r. – 88 osób) zostały pogryzione przez zwierzęta, w tym 46 osób (w 2022 r. - 24 osoby, w 2021 r. – 24 osoby) zostało zakwalifikowanych do szczepienia p/wścieklicznie i 1 osoba wymagała hospitalizacji (w 2022 r. – 0 osób, w 2021 r. - 2 osoby).

Wśród osób szczepionych – 16 zostało pogryzionych przez psa, 27 zostało pogryzionych przez kota, 1 przez szczura oraz 2 przez nietoperza. Szczepienia podjęto z powodu braku możliwości obserwacji zwierząt, a tym samym wykluczenia zakażenia wścieklizną oraz w przypadku zwierząt które nie były szczepione p/ko wścieklicznie.

Do zakresu kompetencji PPIS w Iławie od 1 stycznia 2014 r., weszły zadania związane z prowadzeniem rejestru zachorowań/podejrzeń zachorowań na gruźlicę i chorób przenoszonych drogą płciową. Wprowadzone rozwiązania mają na celu zapewnienie skuteczności i szczelności nadzoru nad osobami chorymi na gruźlicę płuc, obowiązany do leczenia w warunkach hospitalizacji (gruźlica prątkująca) lub w warunkach lecznictwa otwartego.

W minionym roku zarejestrowano 2 przypadki zachorowania na gruźlicę, w tym: płucna – 2, pozapłucna – 0; (w 2022 r. – 1 przypadek, w tym: płucna – 1, pozapłucna – 0; w 2021 r. – 2 przypadki, w tym: płucna – 2, pozapłucna – 0).

W 2023 r. zarejestrowano 2 przypadki chorób przenoszonych drogą płciową, w tym: kiła - 1 przypadek i inne choroby wywołane przez Chlamydie – 1 przypadek (w 2022 r. – 0 przypadków, 2021 r. – 0 przypadków).

Zachorowania Covid -19 (zakażenie SARS -CoV-2)

W 2023 r., na terenie powiatu iławskiego odnotowano 764 (w 2022 r. – 5 163, w 2021 r. - 6296) przypadki zachorowań w związku z zakażeniem SARS-CoV-2, w 53 (w 2022 r. - 151 w 2021 r. - 322) przypadkach osoby wymagały hospitalizacji. Odnotowano 4 (w 2022 r. – 41, w 2021 r. – 154)

zgonu.

Ogniska epidemiologiczne - zarejestrowano **1** ognisko COVID-19, które wystąpiło wśród pacjentów jednego z oddziałów Powiatowego Szpitala w Iławie.

Od 1 lipca 2023 r. przestał obowiązywać w Polsce stan zagrożenia epidemicznego spowodowany zakażeniami wirusem SARS – CoV – 2.

Od 25.02.2023 r. w związku ze zmianą przepisów dotyczących zgłaszania podejrzeń i rozpoznania zakażeń, chorób zakaźnych oraz zgonów z ich powodu podmioty lecznicze zobligowane są do zgłaszania zachorowań potwierdzonych dodatnim wynikiem szybkiego testu antygenowego:

- zakażenia wirusem RSV – zarejestrowano **13 przypadków** zachorowań
- grypa – zarejestrowano **102 przypadki** zachorowań.

Działalność lecznicza wykonywana przez podmioty lecznicze

Pod nadzorem Sekcji Epidemiologii w **2023** r., były **183** podmioty lecznicze i praktyki zawodowe.

Oceny stanu sanitarno-higienicznego dokonywano na podstawie kontroli pomieszczeń i urządzeń wykorzystywanych przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych:

przez podmioty lecznicze wykonujące działalność leczniczą:

- udzielających stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych: szpitale ogółem – **3**, w tym szpitale jednodniowe – **1** i inne niż szpitale - **1** (zakład opiekuńczo-leczniczy – 1),
- udzielających ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych: przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria z izbą chorych, lecznice – **44** (w tym **12** Punktów Szczepień mieszczących się w przychodniach); zakłady badań diagnostycznych i medyczne laboratoria diagnostyczne – **12**; zakłady rehabilitacji leczniczej – **5**; inne – **21** (podmioty lecznicze prowadzące działalność w zakresie medycyny: alternatywnej, okulistycznej, neurologicznej, ginekologicznej, estetycznej i udzielające świadczeń pielęgniarsko-położniczych oraz stacja dializ i zespoły ratownictwa medycznego).

w ramach działalności leczniczej wykonywanej przez praktykę zawodową:

- indywidualne praktyki lekarskie, w tym indywidualne praktyki lekarzy dentyków - **12**
- indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie, w tym indywidualne specjalistyczne praktyki lekarzy dentyków, grupowe praktyki lekarskie, w tym grupowe praktyki lekarzy dentyków - **63**
- indywidualne praktyki pielęgniarek – **4**;
- indywidualne specjalistyczne praktyki pielęgniarek – **1**;
- grupowe praktyki pielęgniarek – **6**;
- inne – **11** (m.in. gabinety fizjoterapii, poradnie psychologiczne i logopedyczna i centrum rehabilitacji).

Realizując zadania z zakresu zdrowia publicznego Państwowa Inspekcja Sanitarna wiele uwagi poświęca sprawowaniu nadzoru nad warunkami higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których udzielane są świadczenia zdrowotne.

Podczas kontroli udzielano szczegółowego instruktażu oraz wydawano zalecenia pokontrolne, przekazywano informacje o aktualnie obowiązujących przepisach prawnych w zakresie wymogów sanitarnych.

W **2023** roku w ramach nadzoru nad przestrzeganiem bezpieczeństwa sanitarnego w podmiotach leczniczych oraz realizacji Programu Szczepień Ochronnych skontrolowano **91 podmiotów leczniczych**, w których przeprowadzono **111 kontroli**. Wydano **2 decyzje** administracyjne na zapewnienie poprawy stanu technicznego obiektów. W wyniku przeprowadzonych kontroli wystawiono 1 mandat karny na kwotę 500 zł za nieprzestrzeganie warunków higieniczno - sanitarnych w podmiocie leczniczym.

REALIZACJA SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH

Państwowa Inspekcja Sanitarna uczestniczy w realizacji programu szczepień ochronnych (PSO) przez dystrybucję preparatów szczepionkowych i nadzór nad wykonawstwem szczepień.

W kontrolowanych w 2023 r. punktach szczepień nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie transportu, przechowywania szczepionek oraz ich realizacji szczepień ochronnych.

W POZ realizujących szczepienia ochronne, funkcjonowały systemy elektronicznego całodobowego monitorowania temperatury w urządzeniach chłodniczych do przechowywania szczepionek. W Pododdziale Neonatologicznym Szpitala Powiatowego im. Wł. Biegańskiego w Iławie prowadzony był całodobowy monitoring temperatury w formie papierowej.

Szczepienia ochronne są najskuteczniejszą metodą ochrony przed groźnymi chorobami zakaźnymi. Zakres tej ochrony i realizacja programu szczepień ochronnych (PSO) zależy w dużej mierze od rodziców. Każdy z nas ma realny wpływ na zdrowie swoje i swoich najbliższych.

1 października 2023 roku weszło w życie nowe rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 września 2023 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych, które określa m.in. wykaz chorób zakaźnych objętych obowiązkiem szczepień ochronnych; osoby lub grupy osób obowiązane do poddawania się obowiązkowym szczepieniom ochronnym przeciw chorobom zakaźnym, wiek i inne okoliczności stanowiące przesłankę powstania obowiązku szczepień ochronnych; schemat szczepienia przeciw chorobie zakaźnej obejmujący liczbę dawek i terminy ich podania wymagane dla danego szczepienia uwzględniające wiek osoby objętej obowiązkiem szczepienia; kwalifikacje osób przeprowadzających szczepienia ochronne; sposób przeprowadzania szczepień ochronnych; tryb przeprowadzania konsultacji specjalistycznej dla osób, w przypadku których lekarskie badanie kwalifikacyjne daje podstawy do długotrwałego odroczenia obowiązkowego szczepienia ochronnego.

Szczepienia ochronne dzieli się na szczepienia **obowiązkowe**, finansowane z budżetu właściwego ministra ds. zdrowia oraz szczepienia **zalecane**, odpłatne.

Szczepienia obowiązkowe

W 2023 r., prowadzono obowiązkowe szczepienia dzieci i młodzieży od 0 do 19 roku życia przeciwko: gruźlicy, zakażeniom wywołanym przez rotawirusy, błonicy, krztuścowi, tężcowi, odrze, różyczce, śwince, ostremu nagminnemu porażeniu dziecięcemu (poliomyelitis), wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, przeciwko zakażeniom wywoływanych przez Haemophilus influenzae typ B (Hib), przeciwko zakażeniom Streptococcus pneumoniae oraz przeciwko ospie wietrznej dzieci z grup ryzyka, ponadto, wśród grup osób w sposób szczególny narażonych na zakażenie przeciwko: wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, błonicy, durowi brzuszemu, wściekliczynie, tężcowi.

Od 1 czerwca 2023 r. rozpoczęta została realizacja szczepień przeciw ludzkiemu wirusowi brodawczaka (HPV) – szczepienia miały charakter zalecanych szczepień ochronnych (zakup szczepionki został objęty finansowaniem ministra właściwego do spraw zdrowia) i obejmowały dziewczęta oraz chłopców po ukończeniu 11 roku życia do ukończenia 14 roku życia (roczniki 2010 i 2011) w schemacie dwudawkowym.

Celem szczepień jest m.in. utrzymanie wysokiego poziomu odporności zbiorowiskowej oraz zmniejszenie szans zachorowania osób nieuodpornionych. Szczepienia masowe realizowane są w odniesieniu do chorób, gdzie człowiek jest jedynym rezerwuarem zarazka. Pozwalają nie tylko na poprawę sytuacji epidemiologicznej, ale również na eliminację lub eradykację tych chorób.

Szczepienia ochronne w **powiecie** iławskim realizowane były, w **12 Punktach Szczepień** podmiotów leczniczych (POZ) oraz w Pododdziale Neonatologicznym Powiatowego Szpitala im. W. Biegańskiego w Iławie.

Szczepienia w grupie dzieci do lat 2 przeprowadzane były sukcesywnie według dat urodzeń.

Szczepienia dzieci powyżej 2 roku życia i młodzieży przeprowadzano, zgodnie z wojewódzkim „Terminarzem Szczepień Ochronnych”.

Wykonanie obowiązkowych szczepień ochronnych na terenie powiatu w **2023** roku w porównaniu z rokiem 2021 i 2022:

Rodzaj szczepionki	Rodzaj/ schemat szczepienia	Rocznik podl. do szczepienia w 2023 r.	% wykonania w 2023 r.	Rocznik podl. do szczepienia w 2022 r.	% wykonania w 2022 r.	Rocznik podl. do szczepienia w 2021 r.	% wykonania w 2021 r.
p/gruźlicy	w I dobie życia	2023	99,08	2022	99,57	2021	99,33%
p/rotawirusom	szczepienie podstawowe	2023	67,58	2022	64,95	2021	77,33%
p/WZW B	Szczepienie pierwotne (II dawki)	2023	40,48	2022	40,49	2021	41,87%
	szczepienie uzupełniające (III dawki)	2022	97,92	2021	98,81	2020	98,90%
p/ błonicy, tężcowi, krztuścowi oraz zakażeniom Haemophilus influenzae typu b	szczepienie pierwotne (III dawki)	2023	51,28	2022	48,93	2021	59,20%
	szczepienie uzupełniające (IV dawki)	2022	65,05	2021	55,07	2020	57,72%
p/ostremu nagminnemu porażeniu dziecięcemu (poliomyelitis)	szczepienie pierwotne (II dawki)	2023	51,28	2022	48,93	2021	59,20%
	szczepienie uzupełniające (III dawki)	2022	65,19	2021	55,07	2020	57,72%
p/zakażeniem Streptococcus pneumoniae	szczepienie pierwotne (II lub III dawki)	2023	63,74	2022	64,23	2021	69,60%
p/zakażeniem Streptococcus pneumoniae	szczepienie uzupełniające (III lub IV dawki)	2022	91,26	2021	92,09	2020	89,09
p/odrze, śwince i różyczce	szczepienie podstawowe (I dawka)	2022	92,09	2021	91,57	2020	95,10%
	szczepienie przypominające (II dawka)	2018	90,08	2017	90,64	2016	95,26%
	szczepienie przypominające (II dawka)	-	-	2013	89,43	2012	95,23%
p/ błonicy, tężcowi, krztuścowi poliomyelitis	Szczepienie I przypominające	2018	89,52	2017	89,63	2016	95,05%
p/ błonicy, tężcowi, krztuścowi	Szczepienie II przypominające	2010	94,12	2009	92,83	2008	97,89%
p/ błonicy, tężcowi	Szczepienie III przypominające	2005	95,63	2004	91,29	2003	98,58%

Szczepienia obowiązkowe dzieci z grup ryzyka przeciwko ospie wietrznej

W ramach powyższych szczepień wykorzystano 117 dawek szczepionki wśród grup dzieci obejmujących:

- a) **dzieci do ukończenia 12 roku życia:** z upośledzeniem odporności o wysokim ryzyku ciężkiego przebiegu choroby, z ostrą białaczką limfoblastyczną w okresie remisji; zakażone HIV; przed leczeniem immunosupresyjnym lub chemioterapią;
- b) **dzieci do ukończenia 12 roku życia z otoczenia osób określonych w lit. a**, które nie chorowały na ospę wietrzną;
- c) **dzieci do ukończenia 12 roku życia, inne niż wymienione w lit. a i b, przebywających w:** zakładach pielęgnacyjno-opiekuńczych, zakładach opiekuńczo-leczniczych, rodzinnych domach dziecka, domach dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, domach pomocy społecznej, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych;
- d) **innych niż wymienione w pkt a–c, przebywających** w żłobkach lub klubach dziecięcych.

Szczepienia obowiązkowe przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis oraz zakażeniom *Haemophilus influenzae* typu b (DTaP-IPV-Hib)

Wykorzystano 269 dawek szczepionki skojarzonej 5 w 1 wśród grup dzieci obejmujących:

- *dzieci od 2 miesiąca życia urodzone przed ukończeniem 37 tygodnia ciąży lub urodzone z masą urodzeniową poniżej 2500 g lub z przeciwwskazaniami do szczepienia szczepionką pełnokomórkową p/krztuścowi.*

Szczepienia obowiązkowe przeciwko tężcowi osób po zranieniach i urazach w 2023 oraz latach 2022 i 2021

Rok sprawozdawczy	Liczba zaszczepionych osób ogółem	Liczba zaszczepionych osób grupie 20-29 lat	Liczba zaszczepionych osób grupie 30 i powyżej
2023	664	15	649
2022	606	53	553
2021	431	41	390

Szczepienia obowiązkowe przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B osób narażonych

W ramach powyższych szczepień w 2023 r., podano 27 dawek szczepionki w następujących grupach:

- osoby szczególnie narażone na zakażenie w wyniku styczności z osobą zakażoną WZW typu B, które nie były szczepione przeciw WZW typu B;
- osoby zakażone wirusem zapalenia wątroby typu C

oraz wykorzystano 62 dawki szczepionki u osób w fazie zaawansowanej choroby nerek z filtracją kłębuszkową poniżej 30 ml/min oraz u osób dializowanych.

Szczepienia zalecane

Szczepienia zalecane (odpłatne) to szczepienia nieobowiązkowe, które znacząco uzupełniają ochronę przed groźnymi chorobami.

Do nich zaliczamy m.in. szczepienia przeciwko: inwazyjnym zakażeniom *Streptococcus pneumoniae*, inwazyjnym zakażeniom *Neisseria meningitidis* - wywołującym posocznicę i zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych, ospie wietrznej - prowadzącej do bardzo ciężkich powikłań w obrębie układu nerwowego, wirusowemu zapaleniu wątroby typu A i typu B, kleszczowemu zapaleniu mózgu, grypie, ludzkiemu wirusowi brodawczaka, żółtej gorączce, cholercie, durowi brzuszemu, wścieklicznie.

W 2023 r., w ramach szczepień zalecanych (koszt zakupu szczepionki ponosi pacjent, szczepienie finansowane przez samorządy w ramach programów zdrowotnych) zaszczepiono, m.in.:

- 2 466 osób przeciwko grypie – najliczniejszą grupę wiekową korzystającą z uodpornienia były osoby w przedziale wiekowym 65 i powyżej i stanowiły 59,48% ogółu osób zaszczepionych;
- 55 osób przeciwko krztuścowi (szczepionka skojarzona z błonicą, tężcem);
- 71 osób przeciwko kleszczowemu zapaleniu mózgu;
- 104 osoby przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B;
- 17 osób przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu A;
- 64 osób przeciwko zakażeniom *Neisseria meningitidis*;

Niepożądane odczyny poszczepienne - NOP

W 2023 roku zgłoszono i zarejestrowano 3 przypadki wystąpienia niepożądanych odczynów poszczepiennych, zakwalifikowanych jako odczyny o charakterze łagodnym, po podaniu szczepionek przeciwko:

- błonicy, tężcowi, krztuścowi (szczepionka DTP), polio (szczepionka Imovax Polio), zakażeniom *Haemophilus influenzae* (szczepionka ACT HIB), zakażeniom rotawirusowym (szczepionka ROTATEQ) oraz zakażeniom *Streptococcus pneumoniae* (szczepionka Synflorix) - szczepionka

INFANRIX HEXA - zaszczepione dzieci w 1. roku życia;

- błonicy, tężcowi, krztuścowi, polio (szczepionka TETRAXIM) oraz odrze, śwince i różyczce (szczepionka PRIORIX) - zaszczepione dzieci w 5. roku życia;

- błonicy, tężcowi, krztuścowi (szczepionka TETRAXIM) – zaszczepione dzieci w 14. roku życia
NOP miały charakter pokrzywki w przypadku dzieci w 5. i 14. roku życia oraz wystąpienia epizodu hypotoniczno-hyporeaktywny z utratą przytomności i bezdechem u dziecka w 1. roku życia.

U ww. dzieci po ustąpieniu objawów nastąpił pełny powrót do zdrowia.

Osoby uchylające się od obowiązku szczepień ochronnych

Niepokojący jest fakt ciągłego wzrostu rodziców/opiekunów odmawiających przeprowadzenia obowiązkowych szczepień dzieci.

Liczba dzieci nie zaszczepionych z powodu braku zgody rodziców bądź opiekunów na przeprowadzenie szczepień na 31.12.2023 r.– **192**.

Rok	Liczba dzieci uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych na terenie powiatu	Liczba wniosków do Wojewody Warmińsko- Mazurskiego o wszczęcie postępowania egzekucyjnego
2014	17	6
2015	17	4
2016	21	5
2017	57	3
2018	79	4
2019	95	12
2020	116	2
2021	148	0
2022	192	0
2023	256	5

Finansowanie szczepień przez jednostki samorządowe:

Urząd Miasta Lubawa:

- w ramach realizacji programu zdrowotnego dotyczącego profilaktyki chorób nowotworowych w **2023 r.** zaszczepiono pierwszą dawką **93** dzieci z rocznika 2010 zamieszkujących miasto Lubawę szczepionką **przeciw HPV;**

- w ramach realizacji programu szczepień profilaktycznych **przeciw grypie** uodporniono 94 osoby w przedziale wiekowym 60- 65 lat zamieszkujących miasto Lubawę.

ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

ZADANIA ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU SANITARNEGO

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny realizuje obowiązki i zadania mające na celu zapewnienie właściwego stanu sanitarno-higienicznego w nowoprojektowanych i modernizowanych obiektach zarówno na etapie planowania, jak i realizacji zamierzeń inwestycyjnych.

Zadania te są realizowane poprzez:

- opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- wydawanie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
- wydawanie opinii przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych,
- uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych,
- przeprowadzanie kontroli w trakcie realizacji obiektów budowlanych.

W 2023 r., w ramach sprawowanego zapobiegawczego nadzoru sanitarnego przeprowadzono 176 postępowań administracyjnych, w których zajęto stanowisko /w formie decyzji, postanowienia, opinii sanitarnej lub pisma/ w zakresie spełniania wymagań higienicznych i zdrowotnych. W ramach ww. postępowań wydano 119 decyzji płatniczych.

Liczba zajętych stanowisk dotyczących:

- strategicznej oceny oddziaływania na środowisko,
 - uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko – w 2023 r. - 3 (w 2022 - 6),
 - opiniowanie projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko – w 2023 r. - 5 (w 2022 r. - 9);
- oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko:
 - opinia co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko – w 2023 r. - 43 (w 2022 r. - 71) -
 - wydanie opinii w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach – w 2023 r. - 3 (w 2022 r. -6),
- uzgadniania dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych – w 2023 r. - 50 (w 2022 r.- 62) - ww. uzgodnienia dotyczyły w szczególności budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych,
 - uczestniczenia w dopuszczeniu do użytkowania obiektu budowlanego – w 2023 r. – 34 (w 2022 r. - 42),
- innych spraw (dotyczyły uzupełnienia dokumentacji) w 2023 r. - 38 (w 2022 r. – 22).

Ogółem przeprowadzono kontroli (wizji lokalnych) – w 2023 r. - 69 (w 2022 r. – 61).

Stanowiska (decyzje, uzgodnienia, opinie lub pisma) stwierdzające spełnienie wymagań higienicznych i zdrowotnych zostały wydane dla takich obiektów jak:

- ochrony zdrowia: pomieszczenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą,
- zakładów żywności i żywienia, obiektów produkcyjno-usługowych,
- oświaty i wychowania (szkoły, przedszkola, żłobki),
- turystycznych (pensjonaty, pokoje gościnne),
- rekreacyjno - sportowych,
- dróg, obiektów handlowych, obiektów biurowych, zakładów przemysłowych i infrastruktury technicznej.

PROMOCJA ZDROWIA **I OŚWIATA ZDROWOTNA**

ZADANIA PROMOCJI ZDROWIA I OŚWIATY ZDROWOTNEJ

Promocja Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej inicjuje, organizuje, prowadzi, koordynuje i monitoruje działalność wychowawczą i edukacyjną w społeczeństwie w celu ochrony oraz poprawy zdrowia.

Zadania te są realizowane poprzez:

- kształtowanie postaw i zachowań korzystnych dla zdrowia,
- pobudzanie aktywności na rzecz zdrowia,
- propagowanie zdrowego stylu życia,
- rozpoznanie i określanie potrzeb zdrowotnych w rejonie działania,
- współpracę w opracowywaniu i realizacji lokalnych i gminnych programów prozdrowotnych,
- wdrażanie programów o zasięgu ogólnowojeńskim,
- udzielanie pomocy metodycznej i organizacyjnej w realizacji zadań prozdrowotnych zakładom opieki zdrowotnej, placówkom oświaty i wychowania oraz innym instytucjom i organizacjom,
- monitorowanie i ocenianie podejmowanych działań,
- organizowanie i prowadzenie szkoleń metodycznych oraz edukacji związanej z realizacją programów oświaty zdrowotnej,
- prowadzenie poradnictwa metodycznego i udostępnianie pomocy metodycznych,
- koordynowanie działań prozdrowotnych w na terenie działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej.

1. Profilaktyka nadwagi i otyłości

„Trzymaj Formę!” to ogólnopolski program edukacyjny realizowany przez Państwową Inspekcję Sanitarną. Program ma na celu wypracowanie prozdrowotnych nawyków wśród uczniów szkół podstawowych, tj. prowadzenie aktywnego stylu życia i stosowanie zbilansowanej diety.

W roku szkolnym **2022/2023** odbyła się XVI edycja programu, która to została zrealizowana w 28 szkołach podstawowych :

- 3 szkołach w Iławie: Zespół Placówek Szkolno- Wychowawczych, Szkoła Podstawowa Nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi im. Polskich Olimpijczyków, Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Mikołaja Kopernika
- 6 szkołach w gminie Iława: Zespół Szkolno-Przedszkolny w Wikielcu, Szkoła Podstawowa w Lasecznie, Szkoła Podstawowa w Gromotach, Szkoła Podstawowa im. majora Henryka Dobrzańskiego "HUBALA" w Gałdowie, Szkoła Podstawowa im. Twórców Literatury Dziecięcej w Ząbrowie, Szkoła Podstawowa im. M. Lengowskiego w Rudzienicach,
- 9 szkołach w mieście i gminie Lubawa: Szkoła Podstawowa w Byszwałdzie, Szkoła Podstawowa im. Teofila Ruczyńskiego w Prątnicy, Szkoła Podstawowa w Tuszewie, Szkoła Podstawowa im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Samplawie, Szkoła Podstawowa im. Orła Białego w Złotowie, Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Rożentalu, Akademicki Zespół Placówek Oświatowych w Fijewie, Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Lubawie, Szkoła Podstawowa im. kard. Stanisława Dziwisza w Kazanicach,
- 5 szkołach w mieście i gminie Susz: Szkoła Podstawowa w Jawtach Wielkich, Szkoła Podstawowa im. Ziemi Suskiej w Babiętach Wielkich, Szkoła Podstawowa w Kamieńcu, Szkoła Podstawowa w Piotrkowie, Szkoła Podstawowa im. gen. Józefa Bema w Suszu,
- 2 szkołach w mieście i gminie Kisielice: Szkoła Podstawowa w Goryniu, Szkoła Podstawowa w Łęgowie,
- 3 szkołach w mieście i gminie Zalewo: Szkoła Podstawowa w Borecznie, Zespół Szkół w Zalewie, Szkoła Podstawowa im. Marii Zientary-Malewskiej w Bartach,

Przeprowadzono 1 instruktaż dla koordynatora szkolnego programu.

Zajęcia edukacyjne przeprowadzono w 2 szkołach podstawowych (Szkoła Podstawowa im. Orła Białego w Złotowie oraz Szkoła Podstawowa w Łęgowie). Łącznie objęto edukacją 21 uczniów klas V.

Działaniami edukacyjnymi w programie objęto 1853 uczniów.

2. Zwiększenie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych.

„Skąd się biorą produkty ekologiczne” to ogólnopolski program edukacyjny dla dzieci w wieku 5-6 lat. Celem programu jest zwiększenie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat.

W roku szkolnym 2022/2023 program realizowany był w 1 placówce oświatowej – w Przedszkolu Miejskim w Lubawie.

Programem objęto 72 dzieci.

Informacje o programie i konkursie umieszczano na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Iławie, a także na portach społecznościowych.

3. Edukacja żywieniowa oraz widza konsumentka

W 2023 r. Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) przeprowadził kolejną edycję Kampanii pt. „Wybieraj Bezpieczną Żywność“, która była realizowana również przez Państwową Inspekcję Sanitarną. Tematami tegorocznej Kampanii były suplementy diety, higiena żywności oraz znakowanie żywności z uwzględnieniem alergenów. Skierowana była do przeciętnego konsumenta w wieku 25-45 lat, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet i młodych rodziców oraz wszystkich osób zainteresowanych.

W ramach działań związanych z Kampanią zorganizowano stoisko profilaktyczno-edukacyjne, podczas którego prowadzono edukację i dystrybucję materiałów edukacyjnych. Łączna liczba odbiorców – 150 osób. Dodatkowo przesłano informacje do przedszkoli i szkół podstawowych na terenie powiatu iławskiego odnośnie suplementów diety i znakowania żywności.

Informacje o kampanii były systematycznie umieszczane na stronie internetowej oraz na portalach społecznościowych – liczba publikacji 22, o łącznym zasięgu 1812.

4. Profilaktyka zatruc grzybami

Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna w Iławie wzorem lat poprzednich również w 2023 r. podjęcia działania edukacyjne mające na celu zapobieganie zatruciom grzybami.

Przeprowadzono 2 zajęcia edukacyjne dla 57 osób, z którymi rozmawiano o profilaktyce zatruc grzybami, omówiono zasady bezpiecznego grzybobrania.

Zorganizowano 2 stoiska profilaktyczno-edukacyjne, podczas których przekazano informacje odnośnie kalendarza grzybiarza, prezentowano plakaty porównujące grzyby trujące i podobne do nich grzyby jadalne.

5. Profilaktyka uzależnień - profilaktyka palenia tytoniu oraz zapobieganie zażywaniu nowych substancji psychoaktywnych

Do jednych z najważniejszych zadań promocji zdrowia Państwowej Inspekcji Sanitarnej należy profilaktyka tytoniowa. Podejmowane działania mają na celu zmniejszenie zachorowań, inwalidztwa i zgonów wynikających z palenia tytoniu poprzez zmniejszenie ekspozycji na dym tytoniowy - palenie czynne i bierne, a także promowanie życia wolnego od dymu tytoniowego. Realizowana jest ona poprzez programy edukacyjne skierowane do dzieci i młodzieży, a także inne działania skierowane do ogółu społeczeństwa.

5.1 „Czyste powietrze wokół nas” - program przedszkolnej edukacji antynikotynowej z udziałem rodziców i opiekunów mający na celu podniesienie ich wiedzy w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń.

W roku szkolnym 2022/2023 realizacja programu odbywała się w 12 placówkach:

- Przedszkole Miejskie nr 3 w Iławie
- Przedszkole Miejskie nr 5 w Iławie
- Przedszkole Miejskie nr 6 w Iławie
- Niepubliczne Przedszkole „Pluszak” w Iławie
- Zespół Szkolno- Przedszkolny w Wikielcu
- Przedszkole Miejskie w Lubawie
- Szkoła Podstawowa w Bartach
- Szkoła Podstawowa w Grabowie – Wałdykach
- Zespół Szkół w Kisielicach
- Szkoła Podstawowa w Dobrzykach
- Szkoła Podstawowa w Samplawie
- Przedszkole Miejskie w Zalewie

Programem objęto 479 dzieci (1 dziecko -8 letnie, 9 dzieci – 7 letnich, 290 dzieci - 6 letnich, 140 dzieci - 5 letnich, 39 dzieci -4 letnie) oraz 214 rodziców.

W ramach programu pracownik Promocji Zdrowia i Oświaty przeprowadził 4 zajęcia edukacyjne wśród 81 dzieci (Przedszkole Miejskie nr 6 w Iławie – 1 zajęcia wśród 17 dzieci, Przedszkole Miejskie nr 3 w Iławie - 1 zajęcia wśród 23 dzieci, Niepubliczne Przedszkole „Pluszak” w Iławie – 1 zajęcia wśród 16 dzieci, Przedszkole Miejskie w Lubawie – 1 zajęcia wśród 25 dzieci) oraz na bieżąco przesyłał do placówek materiały edukacyjne.

Na stronach internetowych i portalach społecznościowych propagowano program.

5.2 „Bieg po zdrowie” - to program antytytoniowej edukacji zdrowotnej dla uczniów klas IV szkół podstawowych oraz ich rodziców i opiekunów. Głównym celem programu jest zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i używania e-papierosów.

W roku szkolnym 2022/2023 na terenie powiatu iławskiego uczestniczyło w programie 11 szkół podstawowych:

- Szkoła Podstawowa w Rumienicy
- Szkoła Podstawowa w Rożentalu
- Szkoła Podstawowa w Samplawie
- Szkoła Podstawowa w Gromotach
- Zespół Placówek Szkolno- Wychowawczych w Iławie
- Szkoła Podstawowa w Babiętach Wielkich
- Zespół Szkół w Kisielicach
- Szkoła Podstawowa im. gen. Józefa Bema w Suszu
- Szkoła Podstawowa Nr 2 w Iławie
- Szkoła Podstawowa w Łęgowie
- Szkoła Podstawowa im. Marii Zientary- Malewskiej w Bartach

W programie wzięło udział 164 dzieci oraz 154 rodziców.

5.3 Profilaktyka palenia papierosów, wyrobów tytoniowych i stosowania e- papierosów.

W ramach profilaktyki tytoniowej w 2023 r. przeprowadzono 4 zajęcia edukacyjne wśród 77 młodzieży w wieku 7 – 19 lat. Na stronie internetowej i portalach społecznościowych zamieszczano informację o szkodliwości palenia i stosowania e- papierosów, wskazywano jakie korzyści zdrowotne przynosi zerwanie z nałogiem.

Zorganizowano 3 stoiska profilaktyczno-edukacyjne o łącznym zasięgu 470 osób. Z mieszkańcami powiatu iławskiego rozmawiano o szkodliwości palenia, dokonywano pomiaru tlenku węgla w wydychanym powietrzu.

5.4 Obchody Światowego Dnia bez Tytoniu (31 maja).

W 2023 r. Światowy Dzień Bez Tytoniu przebiegał pod hasłem „Uprawiaj żywność, nie tytoń”.

Przeprowadzono 5 zajęć edukacyjnych wśród 201 dzieci przedszkolnych i szkolnych. Zorganizowano 2 stoiska profilaktyczno – edukacyjne: Stadion w Wikielcu oraz Przedszkole Miejskie w Lubawie.

Zainicjowano działania mające na celu podniesienie świadomości szkodliwości palenia tytoniu poprzez zorganizowanie narady dla nauczycieli, w której wzięło udział 7 nauczycieli.

Informację o obchodach zamieszczono na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Iławie oraz portalu społecznościowym.

5.5 Obchody Światowego Dnia Rzucania Palenia (trzeci czwartek listopada).

W 2023 r. Światowy Dzień Rzucania Palenia pod hasłem „Zdrowie ma życzenie – rzuć palenie” obchodzony był 16 listopada.

W ramach akcji zaproszono szkoły powiatu iławskiego do włączenia się w akcję i promowanie profilaktyki antytytoniowej. Przeprowadzono 12 zajęć edukacyjnych wśród 654 uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

Prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych wśród szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

Informację o obchodach zamieszczono na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Iławie oraz portalu społecznościowym.

5.6 Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych - ARS, czyli jak dbać o miłość?

Program edukacyjny „ARS, czyli jak dbać o miłość?” dotyczy profilaktyki używania substancji psychoaktywnych (alkohol, tytoń, narkotyki, dopalacze), adresowany jest do młodzieży ze szkół ponadpodstawowych. Jego celem jest ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodzącą w dorosłe życie.

W roku szkolnym 2022/2023 program realizowano w 8 szkołach ponadpodstawowych:

- Zespole Szkół Ogólnokształcących w Iławie
- Technikum Zespołu Szkół im. Konstytucji 3 Maja w Iławie
- Technikum Zespołu Szkół im. Bohaterów Września 1939 r. w Iławie
- Szkole Branżowej I stopnia Zespołu Szkół im. Bohaterów Września 1939 r. w Iławie
- Szkole Branżowej I stopnia w Suszu Zespołu Szkół im. Ireny Kosmowskiej w Suszu
- Technikum Zespołu Szkół im. Ireny Kosmowskiej w Suszu
- Liceum Akademickiego Zespołu Placówek Oświatowych w Fijewie
- Szkole Branżowej I stopnia (Szkoła Specjalna Przysposabiająca do pracy) Akademickiego Zespołu Placówek Oświatowych w Fijewie

Edukacją objęto 405 uczniów.

Przeprowadzono 2 zajęcia edukacyjne wśród 66 uczniów.

5.7 Zapobieganie zażywaniu nowych substancji psychoaktywnych

Na terenie powiatu iławskiego w 2023 roku podejmowano działania zmierzające do uświadamiania młodych ludzi o niebezpieczeństwach związanych z zażywaniem nowych narkotyków oraz dostarczenia im podstawowych informacji na ich temat.

Przeprowadzono 10 zajęć edukacyjnych wśród 320 uczniów oraz uczestników wypoczynku letniego na terenie powiatu iławskiego.

Zorganizowano 5 stoisk informacyjno- edukacyjnych: w Kinoteatrze podczas 31 Finału WOŚP, w Suszu, przy Starostwie Powiatowym, Mobilna Strefa Zdrowia PZU oraz przy Ośrodku Psychoedukacji, Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie.

Do 14 placówek oświatowych i miejsc wypoczynku dostarczono materiały edukacyjne dotyczące substancji psychoaktywnych .

W kwietniu 2023 r. zorganizowano I Powiatowe Sympozjum na temat Bezpieczeństwa Zdrowotnego, na którym został wygłoszony wykład pana Radosława Grussa nt. „Nowe narkotyki – mózg pod wpływem”. Przedsięwzięcie zgromadziło w Sali kinowej blisko 200 osób z powiatu iławskiego i okolic.

Na portalach społecznościowych Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Iławie zamieszczano informacje dot. substancji psychoaktywnych

6. Profilaktyka chorób zakaźnych

6.1.Podstępne WZW

Program edukacyjny skierowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych, którego głównym celem jest podniesienie wiedzy na temat profilaktyki zakażeń HAV, HBV i HCV. Kształtowanie zachowań zdrowotnych, w tym również w zakresie przeciwdziałania chorobom zakaźnym, stanowi ważny element działań edukacyjnych w szkole. W roku szkolnym 2022/2023 przeprowadzono na terenie powiatu iławskiego I edycję programu edukacyjnego „Podstępne WZW”. W programie pilotażowym wzięły udział 2 szkoły ponadpodstawowe: Zespół Szkół w Lubawie, Zespół Szkół Ogólnokształcących im. Stefana Żeromskiego w Iławie. Łącznie objęto programem 120 osób.

6.2 Inne działania profilaktyczne

W 2023 roku Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Iławie podejmowała działania mające na celu zapobieganie zachorowaniom na choroby zakaźne poprzez edukację dotyczącą zasad zdrowego stylu życia, czynności higienicznych i szczepienia ochronne, a także edukację społeczeństwa w zakresie dróg szerzenia się chorób zakaźnych i zakażeń.

Dodatkowo na stronach portali społecznościowych umieszczano informacje dotyczące chorób zakaźnych oraz szczepień.

7. Profilaktyka HIV/AIDS

W ramach obchodów światowego Dnia AIDS 1 grudnia 2023 r., na stronie internetowej oraz portalu społecznościowym Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Iławie zamieszczono informacje zachęcające do zgłaszania się na bezpłatne, anonimowe testy w kierunku HIV, promowano Punkty Konsultacyjno-Diagnostyczne (PKD).

Do radia Eska udzielono wywiadu, w którym zachęcano do testowania się. Wskazywano, że szybkie rozpoznanie zakażenia umożliwia szybkie podjęcie leczenia, a tym samym dobry komfort życia. Przybliżono czym są Punkty Konsultacyjno-Diagnostyczne i zachęcono do anonimowego, bezpłatnego badania się.

W ramach Europejskiego Tygodnia Testowania (EET) przypadającego na okres od 22 do 27 listopada 2023 r. oraz kampanii Krajowego Centrum ds. ADIS pod hasłem „Jedyny taki test, którego prawdopodobnie nie zleciłeś” rozpowszechniono informacje na ten temat wśród lekarzy POZ oraz Szpitala Powiatowego w Iławie.

8. Profilaktyka grypy.

Do radia Eska udzielono 2 wywiadów, w których informowano o zachorowaniach i podejrzeniach zachorowań na grypę oraz o profilaktyce.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny udzielił wywiadu do gazety kurier-iaławski odnośnie sezonu grypowego.

Na portalu społecznościowym na stronie Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Iławie umieszczano informacje dotyczące w jaki sposób zapobiegać grypie, jakie są objawy grypy oraz propagowano szczepienia ochronne przeciwko grypie.

9. Profilaktyka chorób pasożytniczych

W ramach profilaktyki chorób pasożytniczych przeprowadzono zajęcia edukacyjne dla rodziców dzieci 6-letnich (17 osób) z Zespołu Przedszkolno-Szkolnego w Wikielcu, w trakcie których poruszono temat wszawicy, świerzbu oraz pasożytów wewnętrznych. Dystrybuowano materiały edukacyjne, a na stronach internetowej i portalach społecznościowych rozpowszechniano informację o chorobach pasożytniczych.

10. Profilaktyka chorób przenoszonych przez kleszcze.

W ramach działań edukacyjnych prowadzono zajęcia z dziećmi i młodzieżą oraz z osobami dorosłymi. Dla dzieci i młodzieży zorganizowano 22 zajęcia edukacyjne (505 osób), dla osób dorosłych przeprowadzono pogadankę podczas zebrania z rodzicami (24 osoby). Zorganizowano 5 stoisk profilaktyczno – edukacyjnych o łącznym zasięgu 578 osób,

Dystrybuowano materiały edukacyjne do przedszkoli, zakładów pracy, uczestników wypoczynku letniego dotyczące chorób przenoszonych przez kleszcze – 845 sztuk.

W ramach działań edukacyjnych przekazano do przedszkoli kolorowanek „Kleszczowankę” do stosowania podczas zajęć edukacyjnych prowadzonych wśród dzieci.

Na portalach społecznościowych umieszczano informacje na temat chorób przenoszonych przez kleszcze oraz sposobu zapobiegania ukąszeniom przez kleszcze, promowano także szczepienia przeciw Kleszczowemu Zapaleniu Mózgu.

11. Profilaktyka zakażeń SARS-CoV-2

Dystrybuowano materiały edukacyjne do zakładów pracy, szkół, Ośrodków Zdrowia. Propagowano szczepienia ochronne.

Udzielono wywiadu do Radio Eska odnośnie zachorowalności na chorobę COVID-19 w powiecie ławskim.

12. Higiena osobista

12.1 Higiena osobista

Przeprowadzono 3 zajęcia edukacyjnych dla 97 dzieci i młodzieży w przedszkolach oraz szkołach podstawowych:

- Przedszkole Miejskie nr 5 w Ławie -1 zajęcia edukacyjne wśród 21 dzieci,
- Szkoła Podstawowa im. Orła Białego w Złotowie- 1 zajęcia dla 20 dzieci
- Szkoła Podstawowa Nr 4 w Ławie – uczniowie klas II oraz świetlice – 56 dzieci

W 2023 r. Wojewódzka Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Olsztynie przy współorganizacji Powiatowych Stacji Sanitarno – Epidemiologicznych województwa warmińsko-mazurskiego, zorganizowała konkurs plastyczny „Myję ręce, bo wiem więcej – Ty nam powiedz, czy wiesz więcej, jak należy dbać o ręce?”. Do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ławie wpłynęło łącznie 39 prac plastycznych.

Do szkół zostały dostarczone materiały w zakresie poprawnego mycia rąk. Na stronie internetowej i portalach społecznościowych zamieszczano informacje przypominającą o konieczności mycia rąk, jak również zachęcano rodziców do korzystania z kolorowanek „Myję ręce, bo wiem więcej”.

12.2. Światowy Dzień Mycia Rąk

W ramach Światowego Dnia Mycia Rąk przypadającego 15 października, przeprowadzono zajęcia edukacyjne w Niepublicznym Przedszkolu „Majka” w Ławie. Edukacją objęto grupę 6-latką – 21 osób.

12.3. Światowy Dzień Higieny rąk

W ramach Światowego Dnia Higieny Rąk przeprowadzono zajęcia edukacyjne w Niepublicznym Przedszkolu „Pluszak” w Ławie. Edukacją objęto grupę 6-latków – 18 osób oraz uczniów Szkół Podstawowych Nr 2 i 3 w Ławie – 38 osób.

13. Profilaktyka chorób nowotworowych

13.1. Program edukacyjny „Wybierz życie - Pierwszy Krok”

Program edukacyjny „Wybierz życie - Pierwszy Krok” to program edukacyjny poświęcony profilaktyce zakażeń wirusem brodawczka ludzkiego (HPV) i raka szyjki macicy dla uczniów szkół ponadpodstawowych. Celem głównym jest zmniejszenie występowania i umieralności na raka szyjki macicy, a także zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli HPV w jego powstawaniu, podniesienie świadomości o czynnikach zwiększających ryzyko raka szyjki macicy (profilaktyka pierwotna i wtórna), motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym przez całe życie.

W roku szkolnym 2022/2023 w programie wzięło udział 5 szkół: Zespół Szkół im. Ireny Kosmowskiej w Suszu, Zespół Szkół im. Bohaterów Września 1939 roku w Iławie, Zespół Szkół Ogólnokształcących im. Stefana Żeromskiego w Iławie, Akademicki Zespół Placówek Oświatowych w Fijewie, Zespół Szkół w Lubawie. Edukacją objęto 377 uczniów i 118 rodziców. Przeprowadzono szkolenie dla szkolnych koordynatorów programu łącznie z dystrybucją materiałów edukacyjnych.

13.2 Znamię! Znam je?

„Znamię! Znam je?” to krajowy program edukacyjny kierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych. Celem programu jest upowszechnienie wśród młodzieży szkół podstawowych klas VII i VIII oraz ponadpodstawowych klas I-II wiedzy z zakresu profilaktyki czerniaka. W roku szkolnym 2022/2023 w programie wzięły udział 2 szkoły ponadpodstawowe: Zespół Szkół Ogólnokształcących im. Stefana Żeromskiego w Iławie oraz Zespół Szkół im. Ireny Kosmowskiej w Suszu. Łączna liczba uczniów objęta edukacją 130.

13.3 Inne działania w zakresie profilaktyki chorób nowotworowych

Zorganizowano 3 stoiska edukacyjno-profilaktyczne, na których rozmawiano jakie nowotwory może powodować HPV, zachęcano kobiety do wykonywania badań cytologicznych, młodym kobietom wyjaśniano w jaki sposób wygląda badanie cytologiczne, na modelu wskazywano gdzie umiejscowiona jest szyjka macicy i gdzie następuje rozwój nowotworu. Omówiono czynniki zwiększające ryzyko nowotworów. Rozmawiano również na temat znamion i konieczności samokontroli pod kątem czerniaka. Omówiono cechy ABCDE.

Dystrybuowano materiały edukacyjne do Ośrodków Zdrowia, zakładów pracy, szkół na terenie powiatu Iławskiego. Na portalu społecznościowym Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Iławie zachęcano do wykonywania badań profilaktycznych.

14. Profilaktyka antybiotykooporności

18 listopada obchodzony jest Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach. Dzień ten rozpoczyna również obchody Światowego Tygodnia Wiedzy o Antybiotykach. W 2023 r. w ramach działań edukacyjnych zostały przeprowadzone 4 zajęcia edukacyjne wśród 207 uczniów Zespołu Szkół Ogólnokształcących im. Stefana Żeromskiego w Iławie.

W ramach rozpowszechnienia informacji na stronie internetowej i portalach społecznościowych prowadzono działania informacyjne.

19. Promocja szczepień ochronnych

Przez cały rok w trakcie spotkań na stoiskach edukacyjno-informacyjnych oraz na portalach społecznościowych zachęcano do szczepień ochronnych.

20. Światowy dzień zdrowia

7 kwietnia obchodzony jest Światowy Dzień Zdrowia.

W ramach obchodów przeprowadzono 7 zajęć edukacyjnych o łącznym zasięgu 121 osób wśród dzieci szkolnych i przedszkolnych. Na stronie internetowej i portalach społecznościowych rozpowszechniono informacje o obchodach święta.

21. Akcja „Moje dziecko idzie do szkoły”

„Moje dziecko idzie do szkoły” to akcja, która ma na celu ukształtowanie prawidłowych nawyków i umiejętności prozdrowotnych, podniesienie poziomu wiedzy na temat wybranych elementów zdrowego stylu życia. Skierowany jest do rodziców dzieci, rozpoczynających naukę w klasie I szkoły podstawowej.

W ramach akcji przeprowadzono 9 zajęć edukacyjnych dla rodziców dzieci, rozpoczynających naukę w klasach I szkoły podstawowej.

Podczas 4 zorganizowanych stoisk edukacyjno-informacyjnych rozmawiano z rodzicami o właściwej organizacji stanowiska nauki ucznia, właściwego doboru plecaka oraz ważności drugiego śniadania

Na stronach portali społecznościowych umieszczano informacje na temat m.in. doboru plecaków, zalet spożywania drugiego śniadania, jakie można stosować zamienniki za kanapki.

Rozdystrybuowano 60 ulotek o właściwej organizacji stanowiska pracy ucznia, bezpiecznego korzystania z telefonów komórkowych i kuchenek mikrofalowych, właściwym doborze tornistrów.

22. Bezpieczny wypoczynek

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Iławie w ramach bezpiecznego wypoczynku prowadzi działania edukacyjne podczas wypoczynku zimowego oraz wypoczynku letniego.

22.1 Bezpieczne ferie

W trakcie realizacji akcji „Bezpieczne ferie 2023” przeprowadzono:

- 7 zajęć edukacyjnych dot. higieny rąk
- 6 zajęć edukacyjnych dotyczących profilaktyki tytoniowej
- 7 zajęć edukacyjnych dot. bezpieczeństwa żywności, prawidłowego nawadniania i odżywiania

Łączna ilość odbiorców: 169.

Na portalach społecznościowych umieszczano informacje na temat zdrowych i bezpiecznych ferii – łączna ilość 20.

22.2 Zdrowe wakacje

W ramach akcji „Zdrowe wakacje” przeprowadzono 21 zajęć edukacyjnych wśród 575 uczestników wypoczynku letniego. W trakcie zajęć szczególną uwagę poświęcono: profilaktyce chorób odkleszczowych, znaczeniu prawidłowego mycia rąk w profilaktyce zatruc pokarmowych, znaczenia wody dla prawidłowego funkcjonowania organizmu człowieka, profilaktyce antytytoniowej i używania e-papierosów.

Ponadto podczas imprez lokalnych zorganizowano 5 stoisk edukacyjno-profilaktycznych, w czasie których przeprowadzono m.in. quiz z nagrodami dla dzieci i młodzieży na temat zdrowego stylu życia. Z osobami dorosłymi rozmawiano o profilaktyce zażywania substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież.

Na portalach społecznościowych umieszczano informacje na temat zdrowych wakacji (m.in. nawodnienie organizmu, zdrowe odżywianie, znaczenie aktywności fizycznej, zwracano uwagę na szkodliwość promieni UV, profilaktyka zatruc grzybami).

Do radia Eska udzielono wywiadu dotyczącego zdrowych wakacji

Dystrybuowano materiały edukacyjne do organizatorów wypoczynku letniego.

LABORATORIUM BADAŃ
ŚRODOWISKOWYCH
I EPIDEMIOLOGICZNO-
KLINICZNYCH

W ramach działalności wykonywane są:

- badania i pomiary czynników szkodliwych i uciążliwych środowisku pracy w zakresie hałasu, drgań mechanicznych o oddziaływaniu miejscowym i ogólnym na organizm człowieka, pyłowych zanieczyszczeń powietrza oraz oświetlenia elektrycznego;
- badania fizyczne, chemiczne i mikrobiologiczne wody do spożycia, z basenów oraz wody przeznaczonej do kąpieli i rekreacji;
- badania w kierunku schorzeń jelitowych (*Salmonella spp.*, *Shigella spp.*, *Yersinia enterocolitica*, *Campylobacter*, *Escherichia coli*, *Helicobacter*, rotawirusy, adenowirusy oraz norowirusy) oraz kontrola skuteczności sterylizacji.

Laboratorium, w ramach nadzoru sanitarnego, wykonuje badania dla trzech powiatów: iławskiego, działdowskiego i nowomiejskiego.

Wiarygodność wyników badań potwierdzana jest w badaniach biegłości poprzez porównania międzylaboratoryjne organizowane przez uznanych organizatorów jak: Centralny Instytut Ochrony Pracy-Państwowy Instytut Badawczy, Gdańska Fundacja Wody, LGC Standars z UK, Isotop, Labquality Finlandia.

W **2023** r., Sekcja Badań Środowiska Pracy, Sekcja Badań Wody i Sekcja Badań Mikrobiologicznych na rzecz trzech powiatów w ramach działalności statutowej wykonały **13347** oznaczenia, w tym fizycznych (**4412**), chemicznych (**1005**) i mikrobiologicznych (**7930**).

Dodatkowo, w ramach zleceń podmiotów indywidualnych wykonano łącznie **36 268** oznaczenia, w tym **30236** oznaczeń mikrobiologicznych kałów oraz **898** oznaczeń skuteczności sterylizacji, **3370** oznaczeń mikrobiologicznych, chemicznych i fizycznych wody oraz **2662** oznaczeń parametrów fizycznych czynników szkodliwych i uciążliwych dla zdrowia w środowisku pracy.

Laboratorium, wykonuje badania wody do spożycia w ramach systemu zintegrowanego monitoringu kontrolnego i monitoringu przeglądowego.

Rok 2023 to kontynuacja przeglądu oświetlenia elektrycznego w szkołach. W tym zakresie laboratorium na zlecenia PPIS w Iławie, Nowym Mieście Lubawskim oraz Działdowie wykonało pomiary w **14** szkołach podstawowych, średnich i przedszkolach. Łącznie wykonano **1847** badań.

Dodatkowo w roku 2023 r. Laboratorium zostało wyposażone w sprzęt badawczo pomiarowy oraz wyposażenie w ramach wspólnego projektu MZ oraz GIS pozyskano dofinansowanie z programu POIŚ, Oś priorytetowa XI REACT-EU, Działanie 11.3 Wspieranie naprawy i odporności systemu ochrony zdrowia w ramach. Łącznie w ramach dofinansowania pozyskano prawie 2 mln zł z czego bezpośrednio na wyposażenie laboratorium około 1 300 000 zł.

Pozwoli to na dalszy rozwój oraz umożliwi rozszerzenie sprawowanego nadzoru w ramach działalności statutowej.

DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNO-REPRESYJNA 2023 r.

Tabela: działalność kontrolno-represyjna PSSE w Hławie za rok 2023

Komórka organizacyjna	Liczba obiektów objętych ewidencją	Liczba kontroli	Decyzje		mandaty		Tytuły wykonawcze
			merytoryczne	płatnicze	Liczba	kwota	
Higiena Komunalna	690	362	157	47	19	4.700	1
Bezpieczeństwo Żywności	1137	516	273	227	67	12.550	5
Higiena Pracy	683	136	117	66	2	1.000	1
Higiena Dzieci i Młodzieży	91	145	20	15	2	600	0
Epidemiologia	177	1165	9	4	1	500	5
Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny	0	69	0	119	0	0	0
Promocja Zdrowia i Oświata Zdrowotna	0	0	0	0	0	0	0
ogółem	2 778	2393	576	478	91	19350	12

Tabela: działalność kontrolno-represyjna PSSE w Hławie za rok 2021-2023

Rok	Liczba kontroli	Decyzje		mandaty		Kary pieniężne		Tytuły wykonawcze
		merytoryczne	płatnicze	Liczba	kwota	Liczba	Kwota w zł	
2021	15934	548	437	196	29850	9	86000	8
2022	10544	629	517	125	24900	1	12775	8
2023	2778	576	478	91	19350	0	0	12

Tabela: działalność laboratorium PSSE w Hławie w zakresie badań za rok 2021-2023

Rok	Badania nadzorowe ogółem	Wykonane oznaczenia		
		Chemiczne	Fizyczne	mikrobiologiczne
2021	11525	903	2409	8213
2022	14742	964	5049	8729
2023	13995	1013	5052	7930

WNIOSKI

Najważniejsze zadania wymagające dalszych skutecznych działań ze strony Inspekcji Sanitarnej:

- Zapobieganie i ograniczanie skutków chorób zakaźnych realizowane poprzez ciągłe monitorowanie sytuacji epidemiologicznej, wdrażanie postępowania przeciwepidemicznego i profilaktycznego, jak również nadzór nad realizacją szczepień ochronnych oraz działalność informacyjno–edukacyjna.
- Monitorowanie jakości wody, zgodnie z wymogami obowiązującego rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, a także wody w kąpieliskach oraz pływalniach.
- Realizowanie nadzoru nad obiektami użyteczności publicznej, zakładami fryzjerskimi, kosmetycznymi, tatuażu i odnowy biologicznej.
- Monitorowanie warunków zdrowotnych środowiska pracy celem wzmocnienia ochrony zdrowia zatrudnionych pracowników przed negatywnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy.
- Realizowanie wzmożonego nadzoru nad placówkami żywnościowymi, przede wszystkim w obiektach turystycznych w trakcie trwania sezonu turystycznego.
- Sprawowanie nadzoru nad obiektami żywnościowo-żywnościowymi ze względu na znaczną produkcję i obrót żywnością przekładającą się na dużą liczbę konsumentów oraz prowadzenie skutecznych działań kontrolnych obiektów, które wykazują niezgodny z wymaganiami stan higieniczno-sanitarny.
- Utrzymanie wysokiego poziomu odporności zbiorowiskowej oraz zmniejszenie szans zachorowania osób nieuodpornionych.
- Kontynuowanie działalności oświatowo-zdrowotnej poprzez realizowanie programów edukacyjnych w celu kształtowania właściwych postaw, nawyków oraz zachowań prozdrowotnych.